

Osakkuusyhteisöraportti

SISÄLLYS

Johdanto	3
Tiivistelmä	4
Oy Apotti Ab	5
Helsinki Business Hub Ltd Oy	11
Helsingin Musiikkitalo Oy	16
Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Mannerheimintie 13 a	21
Länsimetro Oy	27
Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	33
Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy	47
Uudenmaan Sairaалapesula Oy	57
Vantaan Energia Oy	64
Tunnuslukujen laskukaavat	70

Julkaisija: Helsingin kaupunginkanslia
Nimike: Osakkuusyhteisöraportti 2/2016
Sarja: Helsingin kaupungin keskushallinnon julkaisuja 2017:8
ISBN 978-952-331-255-5
ISSN-L 2242-4504
ISSN 2323-8135
Tiedustelut: controller Petra Vänskä-Sippel (09) 310 36611
Kannen kuva: Vantaan Energia Oy:n jäteoperaattori, Vantaan Energia Oy:n kuvapankki.

Johdanto

Tämä raportti sisältää kaupunginhallituksen konsernijaostolle raportoitavat osakkuusyhteisöt.

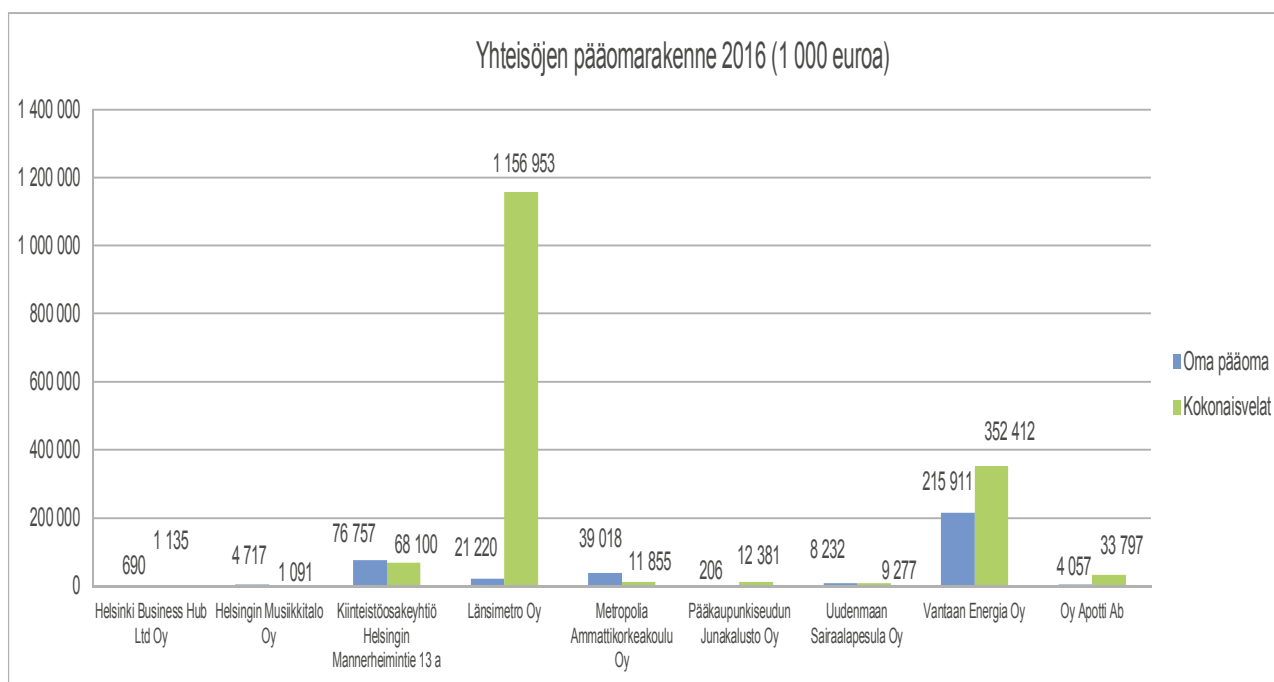
Raportissa esitetään kustakin osakkuusyhteisöstä niiden toimittamien puolivuotiskatsausten perusteella vuoden 2016 toiminnan ja talouden kehittymistä koskevat tiedot.

Kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosasto on laskenut raportoivien osakkuusyhteisöjen lähettämien tietojen perusteella yhteisöjen taloudellista asemaa kuvaavat tunnusluvut ja laatinut analyysit niiden taloudellisesta tilasta ja sen kehityksestä.

KAUPUNGINKANSLIA
talous- ja suunnitteluosasto

Tiivistelmä

YHTEISÖN NIMI	Liikevaihto 2016 (1 000 €)	Tulos 2016 (1 000 €)	Liikevaihto 2015 (1 000 €)	Tulos 2015 (1 000 €)
Oy Apotti Ab	1 822	0	304	0
Helsinki Business Hub Ltd Oy	3 189	-49	3 197	338
Helsingin Musiikkitalo Oy	7 821	25	7 274	-1 254
Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Mannerheimintie 13 a	4 661	-1 948	4 679	-2 111
Länsimetro Oy	1 355	-412	1 486	16
Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	97 298	332	100 344	419
Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy	11 815	0	16 497	6
Uudenmaan Sairaалapesula Oy	19 026	-10	17 211	-8
Vantaan Energia Oy	284 456	34 253	288 139	21 898

Oy Apotti Ab

Helsingin kaupungin omistusosuus: 38 %

Toimitusjohtaja	Hannu Välimäki
Hallituksen puheenjohtaja	Pia Panhelainen
Hallituksen jäsen	Sami Sarvilinna
Hallituksen jäsen	Mari Frostell
Hallituksen jäsen	Seppo Heinonen
Hallituksen jäsen	Christoffer Masar
Hallituksen jäsen	Jukka Salminen
Hallituksen jäsen	Antti Ylä-Jarkko
Tilintarkastaja	Jorma Nurkkala, KHT, JHT KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy

Yhtiön toimialana on tietojärjestelmäalan palvelutoiminta, ohjelmistojen ja laitteistojen hankinta, suunnittelu ja kehittäminen. Lisäksi yhtiö voi tarjota tietojärjestelmiin liittyvää konsultointia, koulutusta sekä tuki- ja käyttöpalveluita.

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat raportointikaudella

Järjestelmätoimittajan valinta varmistui keväällä 2016 kun markkinaoikeus hylkäsi hankinnasta tehdyn valituksen. Sopimus valitun järjestelmätoimittaja Epic Systems Corporationin kanssa allekirjoitettiin 21.4.2016 Helsingin kaupungintalolla pidetyssä tilaisuudessa. Sopimuksen kokonaisarvo on noin 385 milj. euroa vuosina 2016–2025.

Vuoden 2016 aikana saatettiin päätökseen myös loppuvuodesta 2015 alkanut hankintaprosessi, jolla valittiin Oy Apotti Ab:n käyttämä käyttöpalvelutoimittaja (konesali, verkot jne.). Neuvottelumenetelyllä toteutetun hankinnan voitti Fujitsu Suomi Oy, jonka kanssa allekirjoitettiin sopimus 29.9.2016. Sopimuksen kokonaisarvo on noin 32 milj. euroa vuosina 2016–2023.

Toimitussopimuksen varmistuttua toteutettiin kevään aikana mittava rekrytointiprosessi, jotta saatiin yritykselle tarvittavat resurssit hankkeen toteuttamiseksi suunnitelman mukaisesti. Suurin yksittäinen ryhmä olivat tuotekehittäjät, jotka mukauttavat Epic-järjestelmän vaatimuksia Suomen lainsäädäntöä vastaavaksi, suorittavat integraatiot muihin järjestelmiin jne. Lähes kaikki rekrytoitavat suorittivat syksyn 2016 aikana Epic-koulutuksen ja siihen liittyvän sertifiointin, joka oikeuttaa järjestelmän mukauttamiseen. Panostus koulutukseen oli mittava ja se toteutettiin osin Suomessa ja osin USA:ssa Epicin pääkonttorissa Veronassa. Tämän ansiosta Oy Apotti Ab:llä on nyt erittäin laaja ja vahva joukko Epic-sertifioituja osaajia, mikä on ainutlaatuista Suomessa.

Tuusula päätti liittyä mukaan Apottiin 2.11.2016 ja yhtiö valmistautuu myös Keravan mukaan tuloon 2017.

Investoinnit

Yhtiön merkittävin investointi on Apotti-hanke, jonka investointi ajoittuu vuosille 2016–2021. Hankkeen lisäksi yhtiöllä ei ole raportointijaksolla ollut muita investointeja.

Apotti on muutoshanke, jossa kehitetään sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita ja otetaan käyttöön alueellisesti yhtenäinen sote-tietojärjestelmä. Apotissa ovat mukana Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (HUS), Helsinki, Vantaa, Kirkkonummi ja Kauniainen. Lisäksi Tuusula ja Kerava ovat tehneet päätöksen hankkeeseen liittymisestä. Myös muut HUS-alueen kunnat voivat liittyä hankkeeseen KL-Kuntahankinnat Oy:n kautta.

Apotti otetaan käyttöön kolmessa vaiheessa. Ensimmäinen käyttöönotto tapahtuu vuoden 2018 lopulla Vantaalla ja HUS:n Peijaksen sairaalassa. Toisessa käyttöönotossa vuoden 2019 lopulla Apotti otetaan käyttöön koko HUS-alueella. Kolmas ja neljäs käyttöönotto tapahtuvat vuonna 2020 Helsingissä, Kirkkonummella sekä Kauniaisissa.

Apotti Oy:n hankekustannukset vuosina 2015–2021 ovat yhteensä arviolta 306 milj. euroa. Vuonna 2016 taseeseen kirjattiin 20,7 milj. euroa.

Rahoitus ja vastuusitoumukset

Yhtiön maksuvalmiustilanne on hyvä.

Omistajat tekivät 29.1.2016 pidetyn ylimääräisen yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti SVOP-sijoituksia vuodelle 2016 yhteensä 3 456 852 euroa, mikä jakaantui omistusosuuksien suhteessa seuraavasti: Helsinki 1 313 604 euroa, HUS 1 590 152 euroa, Vantaa 449 391 euroa, Kirkkonummi 86 421 euroa ja Kauniainen 17 284 euroa.

Hankintavaiheen ja palvelujen käyttöönottoon rahoitukseen vuosille 2016–2020 yhtiön omistajat tekivät lainatakauspäätöksen yhtiön laatiman rahoitussuunnitelman mukaisesti. Päätökset tehtiin omistajien toimitelmissä syksyn 2015 kuluessa. Lainatakauspäätösten yhteisarvo on 215,2 milj. euroa jakautuen omistusoikeuksien suhteessa. Oy Apotti Ab teki 70 milj. euron vaihtuvakorkoisen lainasopimuksen Kuntarahoitus Oyj:n kanssa ja ensimmäinen 30 milj. erä nostettiin 20.5.2016.

Henkilöstö

Vuoden 2016 joulukuussa työsuhteessa oli toimitusjohtajan lisäksi 230 henkilöä, joista 66 toistaiseksi voimassa olevalla sopimuksella ja 164 määräaikaisella sopimuksella. Naisia oli 127 ja miehiä 103. Henkilöstökulut olivat 7,0 milj. euroa. Lisäksi yhtiö käytti omistajilta vuokrattua työvoimaa siten, että vuoden 2016 vuokratyökustannukset olivat 2,3 milj. euroa.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Sote-uudistukseen liittyvät lait tulevat todennäköisesti eduskunnan käsittelyyn alkuvuodesta 2017. Sote- ja maakunta uudistuksella on mahdollisesti vaikutuksia Oy Apotti Ab:n toimintaan ja sen omistukseen.

Omistussuhteiden muutoksilla voi olla vaikutuksia Oy Apotti Ab:n rahoitukseen, koska nykyisten lainojen takaajana toimivat Oy Apotti Ab:n omistajat eli HUS ja kunnat omistusosuksiensa suhteessa. Jos omistus siirtyy kokonaisuudessaan maakunnalle tai perustettaville valtion/maakuntien omistamille

yhtiöille, pitää lainojen takausvastuut ja mahdolliset lisälainat ja niiden vakuudet neuvotella uudelleen.

Omaan liiketoiminnan onnistumiseen vaikuttava epävarmuustekijä vuonna 2017 liittyy järjestelmän toteutuksen onnistumiseen aikataulussaan. Asiakkaiden panosta tullaan toteutuksessa tarvitsemaan yhä enemmän ja samaan aikaan myös sote-uudistus tuo enenevässä määrin paineita Oy Apotti Ab:n asiakkaiden toimintaan ja prioriteetteihin.

TULOSLASKELMA (euroa)	TP 2016	BUDJ. 2016	EROTUS TP-BUDJ.	TP 2015
Liikevaihto	1 821 567	1 806 000	15 567	304 174
Valmistus omaan käyttöön	20 692 870	26 296 000	-5 603 130	0
Palveluostot ja materiaalit	-12 417 518	-14 460 000	2 042 482	0
Henkilöstökulut	-6 966 986	-9 551 000	2 584 014	-10 457
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0
Muut kulut	-3 053 742	-3 855 000	801 258	-293 710
Liikevoitto/-tappio	76 191	236 000	-159 809	7
Rahoitustuotot	0	0	0	0
Rahoituskulut	-76 191	-236 000	159 809	7
Voitto/tappio ennen satunnaiseriä	0	0	0	0
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja	0	0	0	0
Poistoeron muutokset	0	0	0	0
Varausten muutokset	0	0	0	0
Verot	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio	0	0	0	0

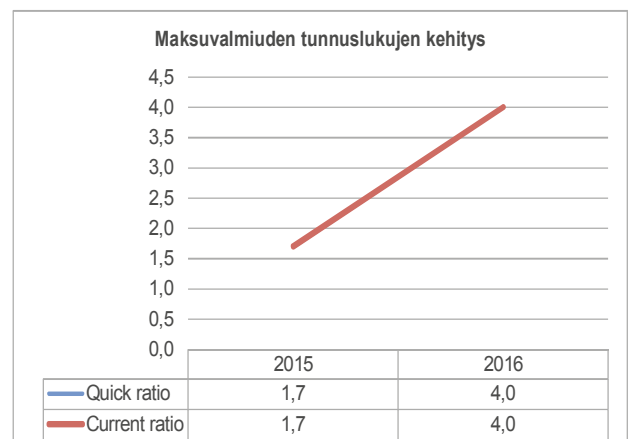
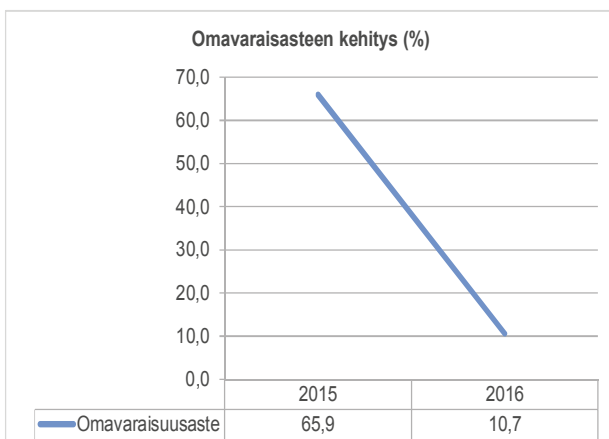
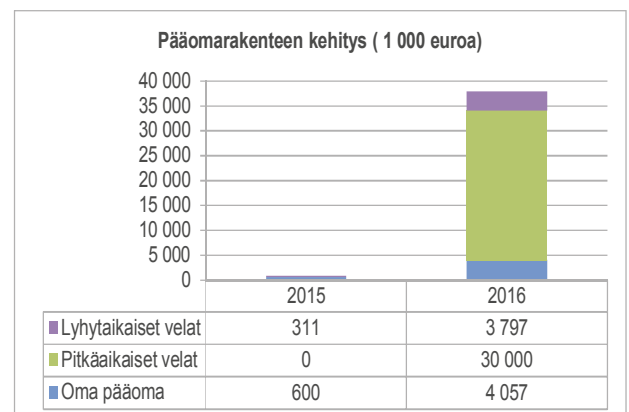
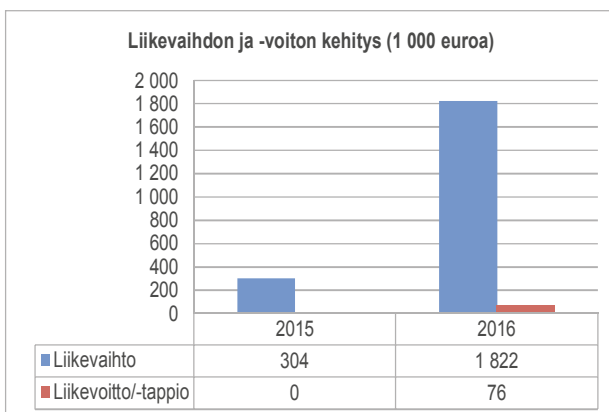
Tase (euroa)	TP 2016	TP 2015		TP 2016	TP 2015
Vastaavaa			Vastattavaa		
Aineettomat hyödykkeet	0	0	Osakepääoma	100 000	100 000
Aineelliset hyödykkeet	21 592 870	0	Arvonkorotusrahasto	0	0
Sijoitukset	0	0	Muut omat rahastot	3 956 852	500 000
Pysyvät vastaavat yhteensä	21 592 870	0	Ed tilikausien voitto/tappio	0	0
Vaihto-omaisuus	0	0	Tilikauden voitto/tappio	0	0
Saamiset	1 251 809	377 176	Oma pääoma yhteensä	4 056 852	600 000
Rahoitusarvopaperit	0	0	Poistoero	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	15 008 714	533 606	Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	16 260 523	910 782	Pakolliset varaukset	0	0
			Pitkäaikainen vieras pääoma	30 000 000	0
			Lyhytaikainen vieras pääoma	3 796 541	310 782
			Vieras pääoma yhteensä	33 796 541	310 782
Vastaavaa yhteensä	37 853 393	910 782	Vastattavaa yhteensä	37 853 393	910 782

RAHOITUSLASKELMA (euroa)	TP 2016	TP 2015
Liikevoitto	76 191	7
Poistot	0	0
Rahoitustuotot ja kulut	-76 191	-7
Verot	0	0
Satunnaiset erät	0	0
Muut oikaisut	0	0
Investoinnit	-20 692 870	0
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta	-20 692 870	0
Lainakannan muutokset	30 000 000	310 782
Oman pääoman muutokset	3 456 851	600 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 711 127	-377 176
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	35 167 978	533 606
Kassavarojen muutos		
Kassavarat tilikauden alussa	533 606	0
Kassavarat tilikauden lopussa	15 008 714	533 606

LIIKEVAIHTO JA KANNATTAVUUS		TP 2016	TP 2015
Liikevaihdon muutos	%	499,3	-
Investoinnit	1 000 €	20 693	0,0
Liikevoitto	%	4,2	0,0
Tilikauden voitto	%	0,0	0,0
Nettotulos	%	0,0	0,0
Oman pääoman tuotto	%	0,0	0,0
Sijoitetun pääoman tuotto	%	0,4	0,0

VAKAVARAISSUUS		TP 2016	TP 2015
Omavaraisuus	%	10,7	65,9
Suhteellinen velkaantuneisuus	%	1 854,9	102,3

MAKSUVALMIUS		TP 2016	TP 2015
Quick ratio		4,0	6,4
Current ratio		4,0	6,4

Analyysi tunnusluvuista ja tilinpäätöksestä

Liikevaihto ja kannattavuus

Yhtiölle kertyi liikevaihtoa vuoden 2016 aikana 1 821 567 euroa, 0,9 % budjettitavoitetta enemmän. Yhtiön ensimmäisenä toimintavuonna 2015 liikevaihto oli 304 174 euroa. Liikevaihto koostuu Helsingin, Vantaan ja Kauniaisten kaupunkien sekä Kirkkonummen kunnan ja HUSin maksuosuuksista.

Yhtiön toiminta käynnistyi vuoden 2016 aikana suurella volyymillä ja se näkyi myös menoerissä kuten henkilöstökuluissa, jotka olivat 7,0 milj. euroa. Kokonaiskulut kasvoivat kaikkiaan 22,5 milj. euroon viime vuoden 0,3 milj. eurosta. Suurin yksittäinen kuluerä oli palveluostot, jotka olivat tilikauden lopussa 12,4 milj. euroa.

Tilikauden tulos oli budjetin mukaisesti nolla, kuten myös edellisvuoden tulos.

Vakavaraisuus

Omavaraisuusaste oli tilinpäätöshetkellä heikolla tasolla (10,7 %). Mittavista investoinnista johtuen yhtiön suhteellinen velkaantuneisuus on merkittävä. Yhtiön pääomarakenteesta 89,3 % on korollista pitkäaikaista vierasta pääomaa. Tappiopuskureita oli vuoden 2016 lopussa 4,1 milj. euroa.

Maksuvalmius

Maksuvalmius koheni viime vuodesta ja oli erinomaisella tasolla vuonna 2016 quick ratio -tunnusluvulla mitattuna (4,0). Likvidejä rahavaroja oli tilikauden lopussa 15,0 milj. euroa.

Helsinki Business Hub Ltd Oy

Helsingin kaupungin omistusosuus: 45 %

Toimitusjohtaja	Marja-Liisa Niinikoski
Hallituksen puheenjohtaja	Marja-Leena Rinkineva
Hallituksen varapuheenjohtaja	José Valanta
Hallituksen jäsen	Tuula Antola
Hallituksen jäsen	Ossi Savolainen
Hallituksen jäsen	Christoffer Masar
Hallituksen jäsen	Ilpo Tolonen
Hallituksen jäsen	Jari Mieskonen
Tilintarkastaja	Ari Lehto, KHT Ernst & Young Oy

Helsinki Business Hub Ltd Oy:n toimialana on ulkomaisten investointien hakeminen Helsingin seudulle, kasvuhakuisten yritysten liiketoiminnan ja kansainvälistymisen vauhdittaminen sekä muu elinkeino- ja innovaatiotoiminnan kehittäminen seudulla. Yhtiön tarkoituksena on kehittää Helsingin seutua kansainvälisesti kiinnostavana ja houkuttelevana liiketoiminta- ja innovaatioympäristönä.

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat raportointikaudella

Helsinki Business Hub Ltd Oy on Helsingin seudun kuntien omistama voittoa tavoittelematon yhtiö, jonka tehtävänä on ulkomaisten investointien hakeminen Helsingin seudulle, kasvuhakuisten yritysten liiketoiminnan ja kansainvälistymisen vauhdittaminen sekä muu elinkeino- ja innovaatiotoiminnan kehittäminen seudulla.

Yhtiön toimialoina olivat Smart & Cleantech, ICT, Health-tech & Life Sciences sekä maantieteellisesti Venäjä ja Kiina.

Vuonna 2016 yhtiön toiminnan myötävaikutuksella alueelle

- on syntynyt tai tänne on turvattu yhteensä 218 työpaikkaa,
- saatiin euromääräisiä investointeja 326 milj. euron arvosta,
- käynnistettiin 19 pilottihanketta, joiden tarkoituksena on auttaa alueella toimivia yrityksiä kasvuun,
- solmittiin yhdeksän kaupallista myyntisopimusta paikallisten ja ulkomaisten yritysten välillä.

Vuonna 2016 tuli kuluneeksi 10 vuotta yhtiön perustamisesta. Juhlavuoden kunniaksi järjestettiin lokakuussa Helsinki 2026 -tapahtuma, johon otti osaa yli 200 osallistujaa eri sidosryhmistä. Lisäksi toteutettiin selvitys Helsinki 2026 ja julkaistiin blogisarja 10 Helsinki Greats.

Yhtiön tavoitteena on vuoteen 2025 mennessä rakentaa Helsingin seudusta Euroopan paras kiihdytyspaikka yrityksille.

Tuloskehitys

Yhtiön liikevaihto vuonna 2016 oli 3 188 868 euroa eli noin 6 % budjetoitua suurempi. Liikevaihdon määrää kasvattivat budjetoimattomat projektilaskutukset.

Tilikauden tappio on 48 804 euroa ollen lähes puolet pienempi kuin budjetoitu tappio, joka oli 95 000 euroa. Tilikauden tappion eroa budjetoituun tulokseen selittävät ennakoitua suurempi liikevaihto ja toisaalta ennakoitua suuremmat ulkopuoliset palveluostot.

Investoinnit

Yhtiö ei ole tehnyt investointeja.

Rahoitus ja vastuusitoumukset

Yhtiön kassavalmius on hyvä ja sen ennakoidaan säilyvän hyvänä myös vuonna 2017.

Rahat ja rahoitusvarat ovat 1 568 277 euroa ja muut saamiset 241 413 euroa, yhteensä 1 809 689 euroa.

Vieras pääoma on 1 135 184 euroa.

Yhtiöllä on toimitiloista toistaiseksi voimassa oleva vuokrasopimus, joka voidaan irtisanoa 3 kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen. Vuonna 2017 erääntyvät vuokravastuut ovat tilinpäätöshetkellä 24 336 euroa.

Henkilöstö

Yhtiön henkilöstö vuoden 2016 lopussa oli 27 henkeä ja yhtiön henkilöstökulut olivat 2 001 142 euroa.

Vuoden 2015 lopussa henkilöstön lukumäärä oli 23 ja palkkasumma oli 1 333 883 euroa.

Vuoden 2016 aikana vahvistettiin muun muassa health-sektorin osaamista rekrytoimalla senior business advisor invest in -tehtäviin sekä Health Capital Helsinki -projektin palvelukseen.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Yhtiön toimintaan ei liity merkittäviä riskejä.

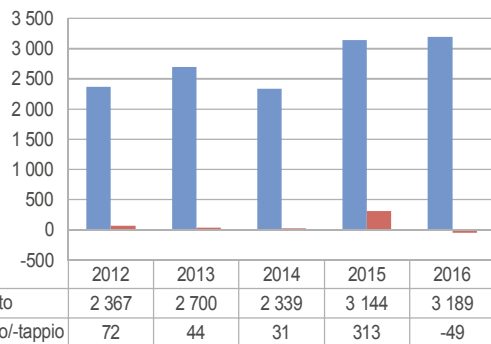
Yhtiö jatkaa invest in -toimintaa sekä innovaatiovetoisten yritysten kasvun ja kehittymisen mahdollistamista Helsingin seudulla ICT-, terveys- ja smart & clean -toimialoilla. Proaktiivista myyntityötä tullaan tekemään seitsemällä valitulla fokuksella: älykäs liikkuminen, älykäs rakentaminen, digitaalinen infrastruktuuri, teollinen internet, ohjelmistokehitystoiminta, terveysteknologian laitteet ja yksilöllinen terveys. Kokeiluja edistetään yhteistyössä kaupunkien ja paikallisten yritysten kanssa. Lisäksi haetaan uusia toimintamalleja vientisopimusten määrän kasvattamiseksi.

TULOSLASKELMA (euroa)	TP 2016	BUDJ. 2016	EROTUS TP-BUDJ.	TP 2015
Liikevaihto	3 188 868	3 000 000	188 868	3 144 246
Muut tuotot	723 941	564 821	159 120	633 431
Materiaalit ja palvelut	-1 876	0	-1 876	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-745 093	-493 000	-252 093	-453 220
Henkilöstökulut	-2 001 142	-1 869 768	-131 374	-1 634 260
Poistot ja arvonalentumiset	-4 787	0	-4 787	-4 409
Muut kulut	-1 214 319	-1 297 053	82 734	-1 292 777
Liikevoitto/-tappio	-54 409	-95 000	40 591	393 011
Rahoitustuotot	8 256	0	8 256	2 087
Rahoituskulut	-2 651	0	-2 651	-1 937
Voitto/tappio ennen satunnaiseriä	-48 804	-95 000	46 196	393 161
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja	-48 804	-95 000	46 196	393 161
Poistoeron muutokset	0	0	0	0
Varausten muutokset	0	0	0	0
Verot	0	0	0	-79 840
Tilikauden voitto/tappio	-48 804	-95 000	-48 804	313 321

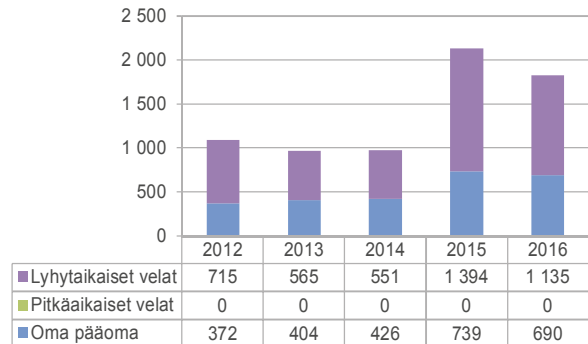
TASE (euroa)	TP 2016	TP 2015	TP 2016	TP 2015
Vastaavaa			Vastattavaa	
Aineettomat hyödykkeet	5 920	7 400	Osakepääoma	200 000
Aineelliset hyödykkeet	9 920	13 226	Arvonkorotusrahassto	0
Sijoitukset	0	0	Muut omat rahastot	0
Pysyvät vastaavat yhteensä	15 840	20 626	Ed tilikausien voitto/tappio	539 150
Vaihto-omaisuus	0	0	Tilikauden voitto/tappio	-48 804
Saamiset	241 413	762 980	Oma pääoma yhteensä	690 346
Rahoitusarvopaperit	978 496	0	Poistoero	0
Rahat ja pankkisaamiset	589 781	1 403 943	Vapaaehtoiset varaukset	0
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	1 809 689	2 166 923	Pakolliset varaukset	0
			Vieras pääoma, pitkäaikainen	0
			Vieras pääoma, lyhytaikainen	1 135 184
			Vieras pääoma yhteensä	1 135 184
Vastaavaa yhteensä	1 825 529	2 187 549	Vastattavaa yhteensä	1 825 529
				2 187 549

RAHOITUSLASKELMA (1 000 euroa)	TP 2016	TP 2015
Liikevoitto/-tappio	-54 409	424 845
Poistot	4 787	4 409
Rahoitustuotot ja kulut	5 605	150
Verot	-70 966	-17 138
Satunnaiset erät	0	0
Muut oikaisut	0	0
Investoinnit	0	-9 350
Varsinaisen toiminnan ja investointien netto-kassavirta	-114 984	402 916
Lainakannan muutokset	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	279 318	531 136
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	279 318	531 136
Kassavarojen muutos		
Kassavarat tilikauden alussa	1 403 942	469 890
Kassavarat tilikauden lopussa	1 568 277	1 403 942

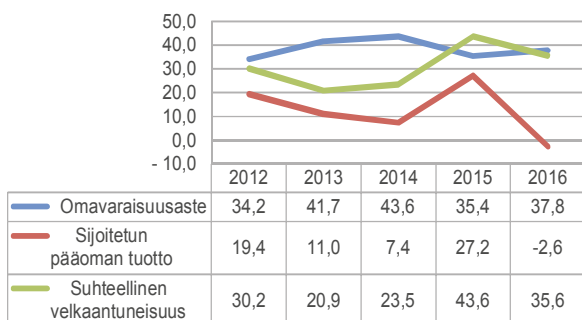
Liikevaihdon ja -voiton kehitys (1 000 euroa)

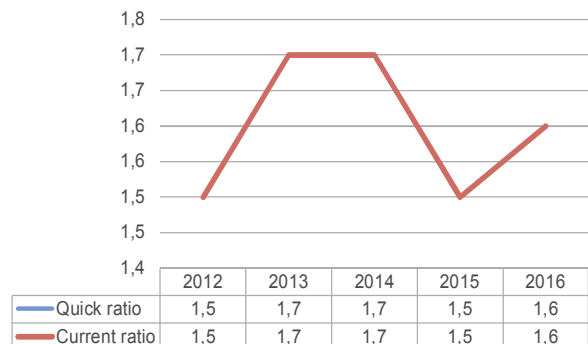
Pääomarakenteen kehitys (1 000 euroa)

Kannattavuuden ja vakavaraisuuden tunnuslukujen kehitys

Maksuvalmiuden tunnuslukujen kehitys

LIIKEVAIHTO JA KANNATTAVUUS		TP 2016	TP 2015	TP 2014
Liikevaihdon muutos	%	-0,3	36,7	-13,4
Henkilöstökulut liiketoiminnan tuotoista	%	51,1	42,8	38,6
Investoinnit	€	0	0	0
Liikevoitto	%	-1,7	13,3	0,9
Tilikauden voitto	%	-1,3	8,9	0,6
Nettotulos	%	-1,3	8,9	0,6
Oman pääoman tuotto	%	-6,7	56,8	5,0
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-2,6	27,2	7,4

VAKAVARAISSUUS		TP 2016	TP 2015	TP 2014
Omavaraisuus	%	37,8	35,4	43,6
Suhteellinen velkaantuneisuus	%	35,6	43,6	23,5

MAKSUVALMIUS		TP 2016	TP 2015	TP 2014
Quick ratio		1,6	1,5	1,7
Current ratio		1,6	1,5	1,7

Analyysi tunnusluvuista ja tilinpäätöksestä

Liikevaihto ja kannattavuus

Liikevaihtoa ja muita tuottoja kertyi yhteensä 3 912 809 euroa vuonna 2016, mikä on 3,6 % enemmän kuin edellisvuonna ja 9,8 % budjetoitua enemmän.

Liiketoiminnan tuottojen kasvusta huolimatta kokonaiskulut laskivat 1,4 % vuodesta 2015 ollen 3 969 868 euroa. Suurin yksittäinen kuluerä oli henkilöstökulut, jotka olivat 51,1 % liiketoiminnan tuotoista (42,8 % vuonna 2015).

Tilikauden tulos oli -48 804 euroa. Vuoden 2016 budjetoitu tulos oli -95 000 euroa, joten tulos oli budjettitavoitetta parempi. Vuoden 2015 tilikauden tulos oli 337 924 euroa. Liikevoittoprosentti laski 13,3:sta -1,7:een.

Vakavaraisuus

Omavaraisuusaste pysyi tyydyttävällä tasolla ollen 37,8 % (2015: 35,4). Tasearvo laski 16,6 % viime vuodesta ollen tilikauden lopussa 1 825 529 euroa (2 187 276 euroa vuonna 2015). Yhtiöllä ei ollut tilikauden päättyessä korollista pitkäaikaista vierasta pääomaa. Lyhytaikaista vierasta pääomaa oli vuoden 2016 lopussa 1,1 milj. euroa (1,4 milj. euroa vuonna 2015).

Maksuvalmius

Maksuvalmius pysyi hyvänä vuonna 2016 quick ratio -tunnusluvulla mitattuna (1,6). Likvideissä rahavaroissa oli laskua tilikauden aikana. Vuonna 2015 likvidit rahavarat olivat 1,4 milj. euroa, kun taas viime vuoden lopussa ne olivat 0,6 milj. euroa.

Helsingin Musiikkitalo Oy

Toimitusjohtaja	Pekka Kauranen
Hallituksen puheenjohtaja	Ville Vilén
Hallituksen varapuheenjohtaja	Stuba Nikula
Hallituksen jäsen	Kimmo Kekola
Hallituksen jäsen	Sirpa Korhonen
Hallituksen jäsen	Katri Olmo
Hallituksen jäsen	Tuomas Auvinen

Yhtiön toimialana on harjoittaa Helsingin Musiikkitalon tilojen vuokraustoimintaa ja tarjota Musiikkitalon käyttöön liittyviä palveluita, järjestää tilaisuuksia Musiikkitalossa ja markkinoida Musiikkitaloa.

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat raportointikaudella

Yhtiön liiketoiminnan keskeisimmät palvelut ovat Musiikkitalon konserttisalien ja muiden tilojen vuokraus konserttijärjestäjille, yrityksille ja muille tapahtumajärjestäjille sekä tilojen vuokraukseen liittyvien palveluiden tuottaminen. Yhtiön tärkeimmät asiakkaat ovat Helsingin kaupunginorkesteri, Radion sinfoniaorkesteri sekä Taideyliopiston Sibelius-Akatemia. Näiden kolmen pääkäyttäjän lisäksi yhtiö vuokraa tiloja muille tapahtumajärjestäjille, joista merkittävin asiakasryhmä on konserttisalia vuokraavat ulkopuoliset tapahtumajärjestäjät. Tarkastelujaksolla 1.1.–31.12.2016 Musiikkitalossa oli keskimäärin noin 100 konserttia tai muuta tilaisuutta kuukaudessa pois lukien kesäkuu-elokuu, jolloin tilojen käyttö oli muuta aikaa vähäisempää. Musiikkitalon suurimman salin eli konserttisalin tilaisuuksia oli vuonna 2016 lähes yhtä monta kuin vuonna 2015.

Yhtiön toiminnasta tehtiin vuoden 2016 aikana laaja selvitystyö omistajien toimesta sekä laadittiin syksyllä tervehdyttämishjelma yhtiön hallituksen toimesta. Tervehdyttämisen osana yhtiön kiinteää omaisuutta myytiin Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Mannerheimintie 13a:lle.

Yhtiö kilpailutti keväällä 2015 Musiikkitalon järjestyksenvalvonta- ja vartiointipalvelut. Julkisen kilpailutuksen voitti nykyinen palveluntuottaja Avarn Oy (ennen nimeltään G4S Suomi), jonka uusi sopimuskausi alkoi 15.6.2015. Kilpailutukseen osallistunut Securitas Oy valitti kesäkuussa päätöksestä markkinaoikeuteen ja asian käsittely saatiin päätökseen huhtikuussa 2016. Securitas Oy:n valitus hylättiin.

Tuloskehitys

Liikevaihto kaudella 1.1.–31.12.2016 oli 7 820 587 euroa (vuonna 2015: 7 274 113 euroa), ja tulos ennen poistoja oli 772 411 euroa (talousarvio 2016: 102 560 euroa). Tilikauden tulos oli 25 410 euroa (vuonna 2015: 1 253 944 tappiollinen). Vuonna 2016 tuloutui 1. marraskuuta tapahtuneesta käyttöomaisuuden myynnistä laskennallinen myyntivoitto (poistojen summa tammilokakuun osalta) sekä päätoimijoilta laskutettu kertaluontoinen lisävuokra, joiden takia vuoden 2016 tulos ei ole vertailukelpoinen vuoden 2015 tuloksen kanssa. Yhtiön oma pääoma oli 4 716 567 euroa per 31.12.2016 (2015: 4 691 157 euroa).

Investoinnit

Raportointijaksolla 1.1.–31.12.2016 ei tehty merkittäviä investointeja. Talon toimintaan liittyviä välttämättömiä pienempiä investointeja tehtiin vähäisessä määrin tarpeen mukaan yhtiön omalla tulorahoituksella.

Rahoitus ja vastuusitoumukset

Yhtiön kassatilanne ja maksuvalmius olivat tilikaudella tyydyttäviä ja tilikauden lopussa tilanne oli erinomainen. Yhtiöllä ei ollut raportointijaksolla vastuusitoumuksia.

Henkilöstö

Yhtiön palveluksessa oli raportointijaksolla vakinaisessa työsuhteessa 23 henkilöä. Lisäksi yhtiöllä oli lipunmyynnissä osa-aikaisessa työsuhteessa 6 henkilöä sekä kuukausittain 10–20 henkilöä freelancer-sopimuksilla eri tapahtumissa. Yhtiön henkilöstökulut olivat raportointijaksolla yhteensä 1 413 414 euroa (vuonna 2015: 1 337 220 euroa). Henkilöstökuluissa on mukana toimitusjohtaja-vaihdoksesta johtuva lisäkulu.

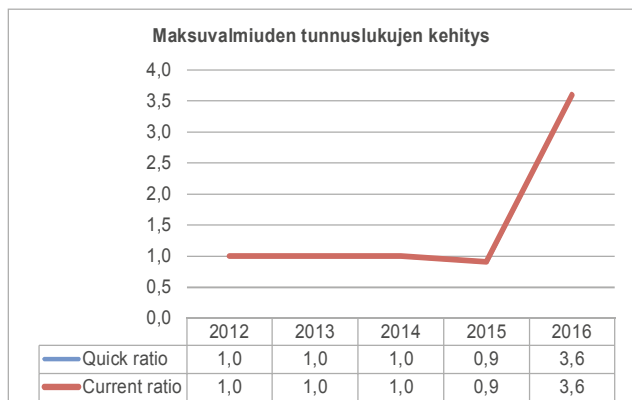
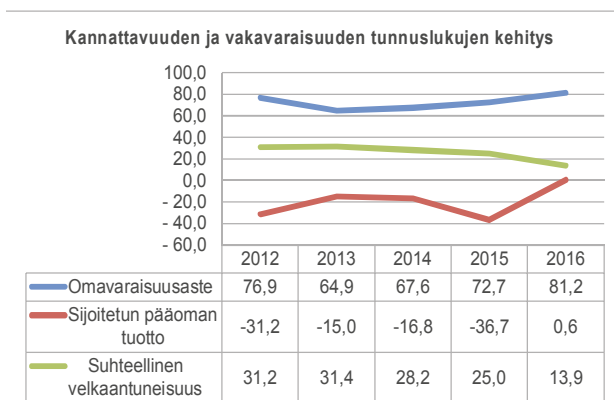
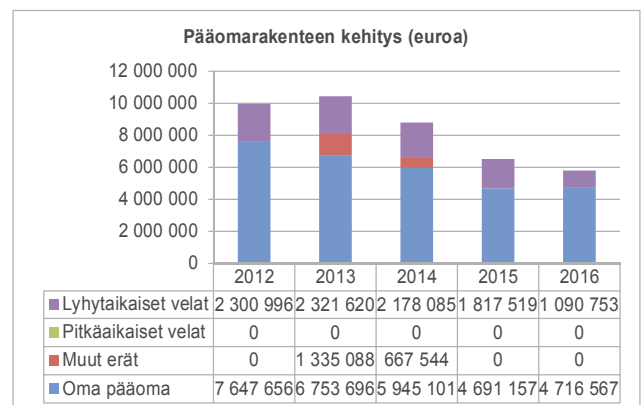
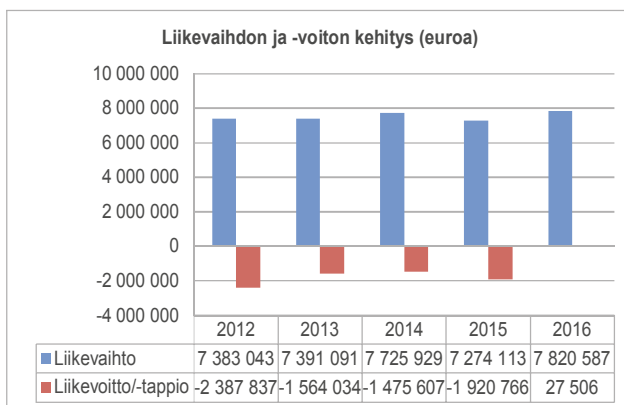
Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Yhtiön toimintaedellytysten kannalta on oleellista varmistaa ulosvuokrauksen sekä tapahtumapalvelujen myynnin tuottama kassavirta sekä pitää palvelujen tuottamisen kustannukset tasapainossa. Yhtiön rahoitukselliset riskit liittyvät toimintamenojen ja välttämättömien investointien kattamiseen vuokraus- ja tapahtumapalveluiden myynnin sekä muiden tulojen avulla. Pitkällä aikavälillä talon laitteiden ja palveluiden kehittämisen puute voivat heikentää tilojen vuokrauskysyntää ja sitä kautta heikentää myös palvelujen myyntiä ja yhtiön taloutta. Myös ympäröivä kilpailutilanne kiristyessään sekä yleinen taloustilanne heikentyessään voivat vaikuttaa yhtiön tilojen ja palveluiden myyntiä vähentävästi.

TULOSLASKELMA (euroa)	TP 2016	BUDJ. 2016	EROTUS TP-BUDJ.	TP 2015
Liikevaihto	7 820 587	7 167 560	653 027	7 274 113
Muut tuotot	394 216	115 000	279 216	57 386
Materiaalit ja palvelut	-13	0	-13	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 500 256	-1 408 440	-91 816	-1 453 761
Henkilöstökulut	-1 413 414	-1 300 000	-113 414	-1 337 220
Poistot ja arvonalentumiset	-744 905	-1 865 135	1 120 230	-1 851 412
Muut kulut	-4 528 709	-4 533 000	4 291	-4 609 872
Liikevoitto/-tappio	27 506	-1 824 015	1 851 521	-1 920 766
Rahoitustuotot	8	0	8	418
Rahoituskulut	-2 103	0	-2 103	-1 140
Voitto/tappio ennen satunnaiseriä	25 410	-1 824 015	1 849 425	-1 921 488
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja	25 410	-1 824 015	1 849 425	-1 921 488
Poistoeron muutokset	0	0	0	667 544
Varausten muutokset	0	0	0	0
Verot	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio	25 410	-1 824 015	25 410	-1 253 944

RAHOITUSLASKELMA (euroa)	TP 2016	TP 2015
Liikevoitto	27 506	-1 920 766
Poistot	744 905	1 851 412
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 096	-722
Verot	0	0
Satunnaiset erät	0	0
Muut oikaisut	0	0
Investoinnit	2 180 192	-132 387
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta	2 950 507	-202 463
Lainakannan muutokset	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-841 819	0
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	-841 819	246 447
Kassavarojen muutos		
Kassavarat 1.1	1 082 291	1 038 307
Kassavarat 31.12.	3 190 979	1 082 291

TASE (euroa)	TP 2016	TP 2015		TP 2016	TP 2015
Vastaavaa			Vastattavaa		
Aineettomat hyödykkeet	129 593	173 544	Osakepääoma	2 500	2 500
Aineelliset hyödykkeet	1 806 614	4 687 760	Arvonkorotusrahassto	0	0
Sijoitukset	0	0	Muut omat rahastot	12 703 230	12 703 230
Pysyvät vastaavat yhteensä	1 936 207	4 861 304	Ed. tilikaudien yli-/alijäämä	-8 014 573	-6 760 629
Vaihto-omaisuus	0	0	Tilikauden yli-/alijäämä	25 410	-1 253 944
Saamiset	680 133	565 081	Oma pääoma yhteensä	4 716 567	4 691 157
Rahoitusarvopaperit	0	0	Poistoero	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	3 190 979	1 082 291	Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	3 871 113	1 647 372	Pakolliset varaukset	0	0
			Pitkäaikainen vieras pääoma	0	0
			Lyhytaikainen vieras pääoma	1 090 753	1 817 519
			Vieras pääoma yhteensä	1 090 753	1 817 519
Vastaavaa yhteensä	5 807 320	6 508 676	Vastattavaa yhteensä	5 807 320	6 508 676

Analyyssi tunnusluvuista ja tilinpäätöksestä

Liikevaihto ja kannattavuus

Musiikkitalossa aloitettiin vuonna 2016 talouden tervehdyttämishjelma, jossa merkittäviä asioita olivat myyntiorganisaation kehittäminen sekä palveluosakeyhtiön käyttöomaisuuden osittainen myynti Musiikkitalon rakennuksen omistavalle Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Mannerheimintie 13a:lle. Edellä mainittu muutos merkitsi sitä, että yhtiön tase keveni sekä sitä, että yhtiön omistajien kiinteistöyhtiölle maksamat vuokrat nousivat. Yhtiölle kertyi liikevaihtoa vuonna 2016 yhteensä 8 214 804 euroa, mikä on 12,0 % enemmän kuin vuonna 2015 (7 331 500 euroa) ja 7,4 % budjetoitua enemmän. Yhtiö sai myös tasejärjestelyyn liittyvän satunnaiserän, joka on kirjattu yhtiön muuhun ulkoiseen laskutukseen.

Yhtiön laskutus päätoimijoille tapahtumista ym. kasvoi vuonna 2016 n. 400 000 eurolla. Yhtiön ulkoinen tapahtumamyynä oli sen sijaan vuonna 2016 alemmalla tasolla kuin vuonna 2015. Yhtiön ulkoinen muu laskutus kasvoi myös jonkin verran, edellä mainittu satunnaiserä pois lukien.

Tasejärjestelyn seurauksena vuoden 2016 tilikauden tulos osoitti voittoa 25 410 euroa, kun se edellisenä vuonna osoitti tappiota -1 253 944 euroa.

Vakavaraisuus

Omavaraisuus ja suhteellinen velkaantuneisuus pysyivät vuonna 2016 hyvällä tasolla. Tasearvo pieneni edellisvuodesta johtuen käyttöomaisuuden osittaisesta myynnistä. Yhtiöllä ei ole korollista pitkäaikaista vierasta pääomaa.

Maksuvalmius

Maksuvalmius koheni quick ratio -tunnusluvulla mitattuna kiitettävälle tasolle edellisen vuoden tyydyttävästä tasosta. Likvidejä rahavaroja oli tilikauden lopussa 3,2 milj. euroa (1,1 milj. euroa vuonna 2015). Lyhytaikaisia velkoja oli tilikauden lopussa 1,1 milj. euroa (1,9 milj. euroa vuonna 2015).

LIIKEVAIHTO JA KANNATTAVUUS		TP 2016	TP 2015	TP 2014
Liikevaihdon muutos	%	7,5	-5,9	4,5
Henkilöstökulut liikevaihdosta	%	17,2	18,4	16,8
Investoinnit	€	2 180 192	277 747	255 167
Liikevoitto	%	0,3	-24,4	-18,7
Tilikauden voitto	%	0,3	-24,2	-10,3
Nettotulos	%	0,3	-24,2	-18,7
Oman pääoman tuotto	%	0,5	-31,0	-22,3
Sijoitetun pääoman tuotto	%	0,6	-36,7	-16,8

VAKAVARAISUUS		TP 2016	TP 2015	TP 2014
Omavaraisuus	%	81,2	72,7	67,6
Suhteellinen velkaantuneisuus	%	13,9	25,0	28,2

MAKSUVALMIUS		TP 2016	TP 2015	TP 2014
Quick ratio		3,6	0,9	1,0
Current ratio		3,6	0,9	1,0

Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Mannerheimintie 13a

Toimitusjohtaja	Juha Leppänen
Hallituksen puheenjohtaja	Juha Lemström
Hallituksen varapuheenjohtaja	Sari Hildén
Hallituksen jäsen	Matti Uotinen
Hallituksen jäsen	Sirpa Korhonen
Hallituksen varajäsen	Ilkka Koponen
Hallituksen varajäsen	Markku Metsäranta
Hallituksen varajäsen	Pihla Allos
Hallituksen varajäsen	Heli Klemelä
Tilintarkastaja	Hannu Sohlman, KHT, PricewaterhouseCoopers Oy

Helsingin kaupungin omistusosuus: 26,16 %

Yhtiön toimialana on hallita Helsingin kaupungin 2. kaupunginosan (Kluuvi) korttelin nro 2013 tonttia nro 1 ja omistaa sillä oleva musiikkitalo- ja oppilaitosrakennus. Yhtiön toimialana on lisäksi harjoittaa hallinnassaan olevissa tiloissa vuokraustoimintaa.

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat raportointikaudella

Musiikkitaloon on rakennettu akustisesti korkeatasoinen konserttisali oheistiloineen, tilat Sibelius-Akatemialle, Radion sinfoniaorkesterille ja Helsingin kaupunginorkesterille.

Yhtiö on vuokrannut Musiikkitalon konserttitoiminnan tilat ja yhteiskäyttötilat sekä vähäisessä määrin muita tiloja Helsingin Musiikkitalo Oy:lle toistaiseksi voimassa olevalla vuokrasopimuksella. Vuokralaisella on oikeus tilojen käyttöön, hallintaan ja alivuokraamiseen. Helsingin Musiikkitalo Oy:n tehtävänä on Musiikkitalon tarkoituksen ja toiminnan edistäminen ja ylläpitäminen sekä pääkäyttäjien välisen yhteistyön koordinoiminen.

Yhtiön toiminta on katsauskaudella keskittynyt varsinaista käyttöä palvelevaan kiinteistötoimeen sekä kiinteistön kehittämiseen yhteistyössä Helsingin Musiikkitalo Oy:n kanssa.

Arvonlisäverovähennykset on rakentamisessa käytetty hyväksi täysimääräisinä. Käytön arvonlisäverollisuusaste on 100 %.

Tuloskehitys

Liikevaihto muodostui osakkaiden maksamista hoitovastikkeista ja käyttökorvauksista sekä Helsingin Musiikkitalo Oy:n maksamista vuokrista.

Rahoitustuotot muodostuivat osakkailta perityistä rahoitusvastikkeista sekä yhtiön tilillä oleville varoille saaduista korkotuotoista. Rahoitusvastikkeet erääntyivät maksettaviksi samaan aikaan kuin osakkaiden vastattavat lainojen lyhennykset ja korot.

Tilinpäätös per 31.12.2016 osoittaa tappiota 1 948 459 euroa. Poistot on tehty päivitetyn suunnitelman mukaisina yhteensä 4 041 752 euroa. Katsauskauden tulos on suunnitelman mukainen. Kirjanpidollinen tappio johtuu suunnitelman mukaan tehdyistä poistoista sekä poistoja pienemmistä lainojen lyhennyksiin tarvittavista ja perityistä pääomavastikkeista. Yhtiön rahoitusasema on vakaa.

Liikevaihto on toteutunut hieman budjetoitua korkeampana. Tämä johtuu pääosin laite- ja ylläpitovuokratuloista, jotka liittyvät Helsingin Musiikkitalo Oy:n kanssa tehtyyn omaisuusjärjestelyyn.

Hoitokulut ovat vuonna 2016 toteutuneet kokonaisuudessaan budjetoidun mukaisesti korjaushankkeen aktivointi huomioiden.

Investoinnit

Katsauskaudella ei tehty investointeja.

Rahoitus ja vastuusitoumukset

Rahoituksessa tai maksuvalmiudessa ei ole ollut eikä näköpiirissä ole ongelmia. Rahoitus- ja kassatilanne on ollut koko tilikauden ajan hyvä ja suunnitelman mukainen.

Yhtiöllä oli 31.12.2016 pitkäaikaista lainaa seuraavasti:

Lainanantaja: Senaatti-kiinteistöt

Lainapääoma: 64 000 000 euroa

Käyttötarkoitus: rakennushankkeen Senaatti-kiinteistöjen osakaskohtaiset rakennuskustannukset

Osakkaiden osuudet lainasta: Senaatti-kiinteistöt 100 %

Tilikauden aikana nostettiin uusi laina Danske Bankista 3 474 000 euroa, jolla rahoitettiin Helsingin Musiikkitalo Oy:n kanssa 27.10.2016 tehty omaisuusjärjestely. Omaisuusjärjestelyssä yhtiölle siirtyi koneita, laitteita ja kalustoa. Musiikkitalo Oy maksaa muutoksen kohteesta viiden (5) vuoden ajan laitevuokraa, jonka määrä on 52 860 euroa/kk. Sen lisäksi maksetaan siirtyneen omaisuuden hoidosta ja ylläpidosta ylläpitovuokraa 10 000 euroa/kk. Laina-aika on 7 vuotta.

Henkilöstö

Yhtiön palveluksessa ei ollut henkilöstöä katsauskauden aikana. Yhtiön toimitusjohtajana toimii Juha Leppänen Kantakaupungin Isännöinti Oy:stä.

Hallituksen jäsenille on maksettu kokouspalkkioita tilikauden aikana 6 185 euroa.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Yhtiön johdossa olevilla henkilöillä on tehtävän edellyttämät valmiudet ja johto toimii huolellisesti. Johto käyttää tarvittaessa ulkopuolista asiantuntija-apua. Yhtiöllä on johdon vastuuvakuutus.

Musiikkitalon toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa on jatkuvasti otettava huomioon kulloinkin voimassa oleva arvonlisäverolainsäädäntö.

Kiinteistönpidon riskeihin on varauduttu kiinteistön täysarvovakuutuksen lisäksi toiminnan vastuu- ja oikeusturvavakuutuksilla.

Toiminnan keskeytymisriskiin on varauduttu keskeytysvakuutuksella. Kiinteistönhoidon vastuuhenkilöiltä on edellytetty riittävää ammattitaitoa ja kiinteistönhoito on varannut riittävästi resursseja kulloinkin vallitsevat tilannekohtaiset vaatimukset huomioon ottaen.

Palveluntuottajilla on tarvittavat vastuuvakuutukset.

Kiinteistöyhtiöllä on automaattinen paloilmoitusjärjestelmä ja jatkuvatoimiset Ivia- ja hissihälytysjärjestelmät. Kiinteistössä on automaattiset vesi- ja kaasusammutusjärjestelmät.

Kiinteistössä on käytössä energianhallinnan etävalvonta.

Kiinteistössä on jatkuvasti valvottu hälytystensiirtojärjestelmä. Automaattisen paloilmoitusjärjestelmän yhteysvikatilanteissa kiinteistössä on palovartiointi.

Kiinteistön kuntoa on seurattu säännöllisesti ja kiinteistölle on laadittu kunnossapitosuunnitelma.

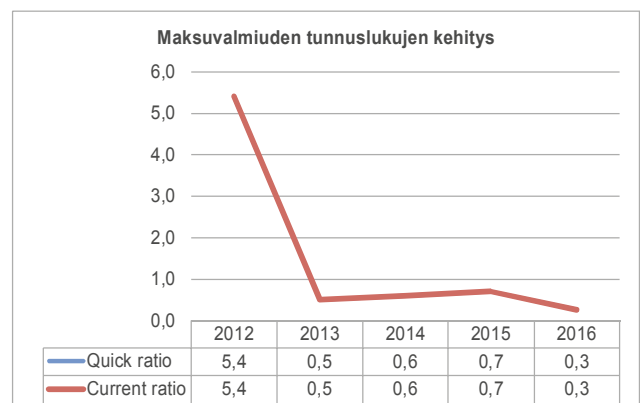
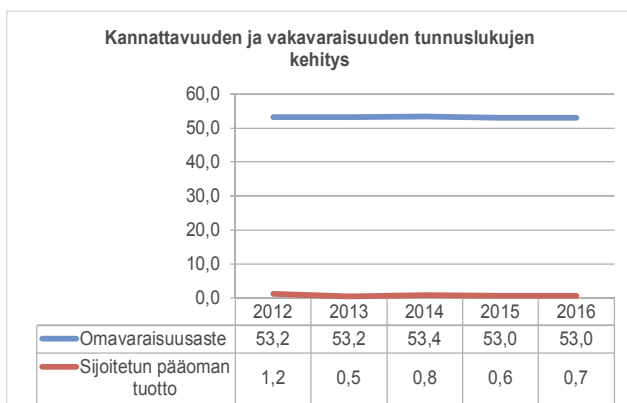
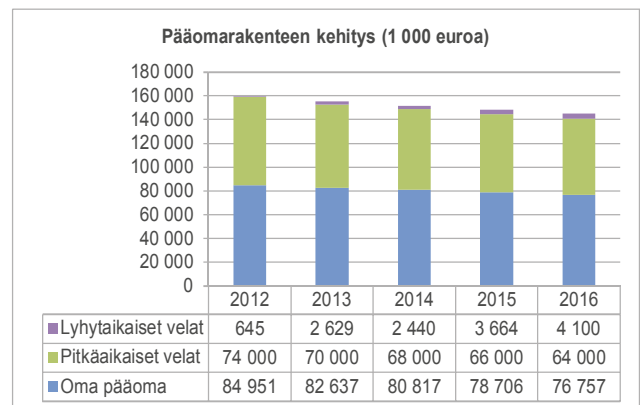
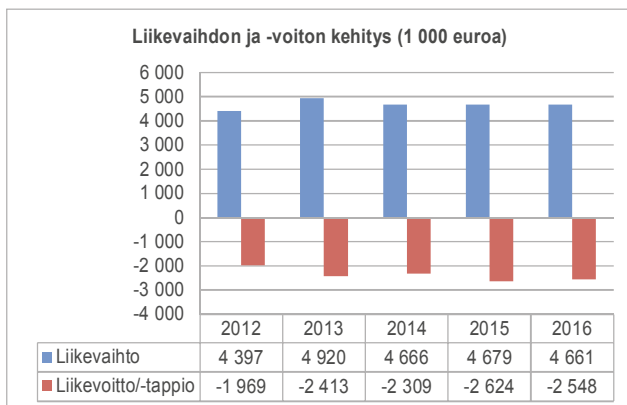
Kiinteistön pelastussuunnitelma on päivitetty vastaamaan pelastuslainsäädännön uusia vaatimuksia. Pelastussuunnittelukonsulttina on toiminut rakennushankkeen paloturvallisuuskonsultti L2 Paloturvallisuus Oy. Pelastussuunnitelman tarkoituksena on ehkäistä vaaratilanteiden syntymistä, vauriuta henkilöiden, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseen vaaratilanteissa sekä valmistautua pelastustoimenpiteisiin.

Yhtiön toiminta on ollut raportointijaksolla normaalia keskinäisen kiinteistöyhtiön toimintaa. Yhtiö on toiminut ja jatkaa toimintaansa yhtiökokouksessa vahvistettavan talousarvion mukaisesti.

TULOSLASKELMA (euroa)	TP 2016	BUDJ. 2016	EROTUS TP-BUDJ.	TP 2015
Liikevaihto	4 660 793	4 660 793	0	4 679 317
Muut tuotot	40 000	0	40 000	48 155
Materiaalit ja palvelut	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0
Henkilöstökulut	-7 500	-7 500	0	-8 385
Poistot ja arvonalentumiset	-4 041 752	-4 096 552	54 800	-4 041 752
Muut kulut	-3 200 000	-3 191 820	-8 180	-3 301 105
Liikevoitto/-tappio	-2 548 459	-2 635 079	86 620	-2 623 770
Rahoitustuotot	3 500 000	0	3 500 000	3 510 745
Rahoituskulut	-2 900 000	0	-2 900 000	-2 997 845
Voitto/tappio ennen satunnaiseriä	-1 948 459	-2 635 079	686 620	-2 110 870
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja	-1 948 459	-2 635 079	686 620	-2 110 870
Poistoeron muutokset	0	0	0	0
Varausten muutokset	0	0	0	0
Verot	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio	-1 948 459	-2 635 079	686 620	-2 110 870

RAHOITUSLASKELMA (euroa)	TP 2016	TP 2015
Liikevoitto	-2 548 459	-2 623 770
Poistot	4 041 752	4 041 752
Rahoitustuotot ja -kulut	600 000	512 900
Verot	0	0
Satunnaiset erät	0	0
Muut oikaisut	0	0
Investoinnit	0	0
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta	2 093 293	1 930 882
Lainakannan muutokset	-2 000 000	-2 000 000
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-57 352	-327 327
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	-2 057 352	-2 327 327
Kassavarojen muutos		
Kassavarat 1.1.	989 034	1 385 479
Kassavarat 31.12.	1 024 975	989 034

TASE (euroa)	TP 2016	TP 2015		TP 2016	TP 2015
Vastaavaa			Vastattavaa		
Aineettomat hyödykkeet	1 092 043	1 161 160	Osakepääoma	100 000	100 000
Aineelliset hyödykkeet	142 690 150	144 641 909	Arvonkorotusrahasa	0	0
Sijoitukset	0	0	Muut omat rahastot	86 797 174	86 797 174
Pysyvät vastaavat yhteensä	143 782 193	145 803 069	Ed. tilikausien yli-/alijäämä	-8 191 497	-6 080 627
Vaihto-omaisuus	0	0	Tilikauden yli-/alijäämä	-1 948 459	-2 110 870
Saamiset	50 000	1 578 048	Oma pääoma yhteensä	76 757 218	78 705 677
Rahoitusarvopaperit	0	0	Poistoero	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	1 024 975	989 034	Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	1 074 975	2 567 082	Pakolliset varaukset	0	0
			Pitkäaikainen vieras pääoma	64 000 000	66 000 000
			Lyhytaikainen vieras pääoma	4 099 950	3 664 474
			Vieras pääoma yhteensä	68 099 950	69 664 474
Vastaavaa yhteensä	144 857 168	148 370 151	Vastattavaa yhteensä	144 857 168	148 370 151

LIKEVAIHTO JA KANNATTAVUUS		TP 2016	TP 2015	TP 2014
Liikevaihdon muutos	%	-0,4	0,3	-5,1
Henkilöstökulut liikevaihdosta	%	0,2	0,2	0,2
Investoinnit	€	0	0	0
Liikevoitto	%	-54,7	-56,0	-49,5
Tilikauden voitto	%	-41,5	-44,6	-38,6
Nettotulos	%	-41,5	-44,6	-38,6
Oman pääoman tuotto	%	-2,5	-2,6	-2,2
Sijoitetun pääoman tuotto	%	0,7	0,6	0,8

VAKAVARAISUUS		TP 2016	TP 2015	TP 2014
Omavaraisuus	%	53,0	53,0	53,4
Suhteellinen velkaantuneisuus	%	1 461,0	1 488,9	1 509,7

MAKSUVALMIUS		TP 2016	TP 2015	TP 2014
Quick ratio		0,3	0,7	0,6
Current ratio		0,3	0,7	0,6

Analyysi tunnusluvuista ja tilinpäätöksestä

Liikevaihto ja kannattavuus

Liikevaihtoa ja muita tuottoja kertyi budjetin mukaisesti 4,7 milj. euroa vuonna 2016, mikä on saman verran kuin viime vuonna.

Kokonaiskulut laskivat 1,9 % edellisvuodesta ollen 10,1 milj. euroa. Suurin yksittäinen kuluerä olivat poistot ja arvonalentumiset, jotka olivat tilikauden lopussa 86,0 % liikevaihdosta.

Tuloslaskelma osoitti poistojen vuoksi liiketappiota 2,6 milj. euroa (-2,6 milj. euroa vuonna 2015). Tulosta rasittivat rahoituskulut 2,9 milj. euroa. Yhtiön tilikauden tulos oli 2,0 milj. euroa tappiollinen. Vuoden 2016 budjetoitu tulos oli -2,6 milj. euroa, joten tulos oli selvästi budjettitavoitetta parempi.

Vakavaraisuus

Omavaraisuusaste (53,0 %) pysyi aiempien vuosien tapaan hyvällä tasolla. Yhtiön suhteellinen velkaantuneisuus on kuitenkin merkittävä. Yhtiön pääomarakenteesta 47,0 % on korollista pitkäaikaista vierasta pääomaa. Tasearvo supistui 2,4 % viime vuodesta ollen 144,9 milj. euroa tilikauden lopussa (148,4 milj. euroa vuonna 2015).

Maksuvalmius

Maksuvalmius laski edellisvuodesta ja oli heikolla tasolla vuonna 2016 quick ratio -tunnusluvulla mitattuna (0,3). Likvidejä rahavaroja oli tilikauden lopussa lähes saman verran kuin viime vuonna eli 1,0 milj. euroa.

Länsimetro Oy

Toimitusjohtaja	Ville Saksi
Hallituksen puheenjohtaja	Olli Isotalo
Hallituksen varapuheenjohtaja	Pekka Sauri
Hallituksen jäsen	Jyrki Kasvi
Hallituksen jäsen	Kimmo Oila
Hallituksen jäsen	Tuula Saxholm
Hallituksen jäsen	Ari Konttas
Hallituksen jäsen	Pekka Vaara
Tilintarkastaja	Leif-Erik Forsberg, KHT, JHT KPMG Julkishallinnon palvelut Oy

Helsingin kaupungin omistusosuus: 15,6 %

Yhtiön toimialana on keskinäisenä kiinteistöosakeyhtiönä rakennuttaa, omistaa, hallita, ylläpitää, huoltaa ja kehittää Helsingin Ruoholahdesta Espoon Matinkylään ja Espoon Matinkylästä Espoon Kivenlahteen ulottuvan metrolinjan metrolikennettä palvelevia raiteita, tunneleita, asemarakennuksia, pysäköintitiloja ja muita sen toimintaa palvelevia rakennelmia ja laitteita.

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat raportointikaudella

Länsimetron käyttöönotossa edettiin vuoden 2016 toisella puoliskolla yhteiskoeikäyttestaukseen. Syksyn aikana asemien valmiusaste kasvoi ja yhteiskoeikäyttestaus oli vuoden loppuun mennessä tehty kolmella asemalla. Yhteiskoeikäytössä varmistetaan metron turvallisuus ja kaikkien eri järjestelmien toimiminen yhdessä. Testattavana olevan aseman lisäksi yhteiskoeikäytössä testaan viereisten asemien ja ratalinjan toimintaa kokonaisuutena. Järjestelmien toiminta tarkistetaan useissa erilaisissa kuvitteellisissa poikkeustilanteissa.

Eryteisesti varmistetaan järjestelmien palautuvuus poikkeustilanteesta takaisin normaalitoimintaan. Yhteiskoeikäyttöön osallistuvat eri järjestelmien toimittajat, urakoitsijat sekä tarvittaessa myös pelastusviranomaiset. Tilannetta valvotaan paikan päällä sekä HKL:n Herttoniemen metrovalvomossa, joka valvoo metron toimintaa ja liikennettä.

Vuoden aikana länsimetron 15 kuilun rakennustyöt valmistuivat ja kuilujen työmaa-alueet palautettiin alkuperäiseen käyttötarkoitukseensa. Vuoden loppuun mennessä myös suurin osa asemien työmaa-alueista oli purettu ja pihatytöt ja maisemointi tehty työmaiden läheisyydessä.

Länsimetro Oy:n hallitus on tilannut selvityksen länsimetron viivästymisestä ja kustannusten ylittymisestä. Selvityksen tulokset raportoidaan kevään 2017 aikana.

Vuoden 2016 jälkipuoliskolla kaikki toisen vaiheen kuilutyömaat olivat käynnistyneet ja työmaa-alueet pystytetty. Ratatunneleita oli joulukuun lopussa louhittu 8 180 tunnelimetriä (59,1 %). Soukan tunneli- osuus on louhittu valmiiksi, Kivenlahdessa 70 %, Kaitaalla 55 %, Espoonlahdessa lähes 50 % ja Finnossa 25 %. Sammalvuoren varikkourakassa on käynnissä suunnittelu ja hallien louhinta.

Tiivis yhteistyö veroviranomaisen ja aluehallintoviraston kanssa on jatkunut.

Osakassopimuksessa on määritelty, että vaiheen 1 kustannukset jakautuvat rajalta poikki -periaatteen mukaisesti Espoon ja Helsingin kaupungeille. Vaiheen 2 vastuut ovat kokonaan Espoon kaupungilla.

Tuloskehitys

Tuloslaskelma kuvaa Länsimetro Oy:ssä sitä, miten vastike riittää hallinnon kulujen kattamiseen. Tuloslaskelma näyttää vuoden 2016 osalta tappiota noin 380 000 euroa. Tilikauden tulos on tappiollinen yhtiön organisaatiomuutosten aiheuttamien lisäkustannusten ja Länsimetro Oy:n osakkuusyhtiön Tapiolan Keskuspysäköinti Oy:n vastikkeen vuoksi.

Investoinnit

Vuoden 2016 investoinnit olivat 177,6 milj. euroa (ilman rahoituskustannuksia). Hankkeen loppuun saattamiseen ei vaiheen 1 osalta saada enää valtionavustusta.

Vuoden 2016 lopussa laadittiin päivitetty kustannusarvio, jossa tarkennettiin hankkeen loppuunsaattamiskustannuksia. Päivitetyyn kustannusarvion mukaan hankkeen kokonaiskustannukset ovat 1 186 milj. euroa. Kokonaiskustannuksissa on huomioitu hankevarausta 32 milj. euroa ja valtionavustus on 249 milj. euroa.

Alkuperäinen, vuoden 2008 hankesuunnitelman mukainen rakentamisen indeksikorjattu budjetti oli 849 milj. euroa (hankesuunnitelma 714 miljoonaa euroa + indeksikorotus 135 milj. euroa). Tästä laskeutu kustannusylitys on 337 miljoonaa euroa (40 %).

Helsingin ja Espoon kaupunkien korottivat takausosuuksiaan vuoden 2016 lopussa vastaamaan päivitettyä kustannusarviota.

Vaiheen 2 kustannuksista vastaa Espoon kaupunki.

Rahoitus ja vastuusitoumukset

Länsimetron rakentaminen rahoitetaan kaupunkien takaamien lainojen sekä valtion kaupungeille hankkeeseen osoittaman valtionavustuksen turvin. Lainojen maksuaika on noin 30 vuotta, joissa viisi ensimmäistä vuotta ovat lyhennysvapaita.

Ensimmäiselle vaiheelle lainaa on nostettuna kaikkiaan 936 milj. euroa, josta 170 milj. vuoden 2016 aikana. Lainat vaiheelle 1 on nostettu EIB:ltä, NIB:ltä ja Kuntarahoitukselta.

Henkilöstö

Yhtiön henkilömäärä on 10.

Länsimetro Oy:n palveluksessa oli vuoden lopussa kymmenen henkilöä ja Sweco PM Oy:ssä hankkeen parissa 58 henkilöä. Vuosi oli hankkeen historian kiireisin. Laajimmillaan hankkeen ykkösvaiheessa oli noin 1 500 työntekijää edustaen 23 eri kansallisuutta. Lokakuussa 2016 ykkösvaiheen työntekijöistä 71,3 prosenttia oli suomalaisia.

Tarkastelujakson palkkasumma oli 682 357 euroa, kun se vuonna 2015 oli 611 111 euroa.

Palkkoja on tarkistettu työehtosopimusten mukaisesti.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Merkittävimmät riskit liittyvät projektinjohto-organisaation resurssien riittävyyteen projektiin loppuunsaattamiseksi. Länsimetro-projektiin ollaan palkkaamassa 20–30 rakentamisen ammattilaista erilaisiin tehtäviin sekä Länsimetro Oy:n että rakennuttajakonsultti Sweco PM:n palvelukseen. Vahvistetun organisaation avulla halutaan tehostaa tiedonkulkua sekä parantaa päätöksenteon nopeutta ja toimeenpanokykyä.

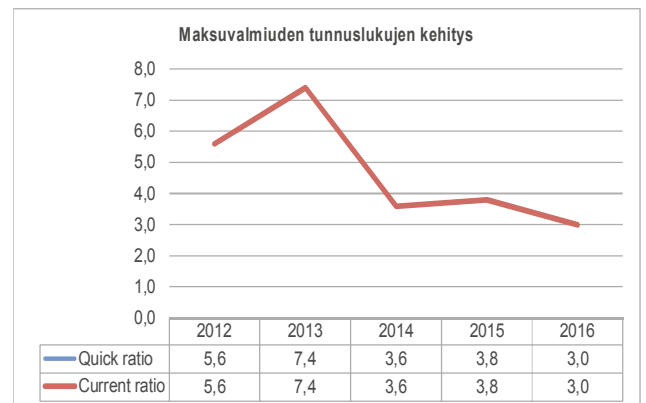
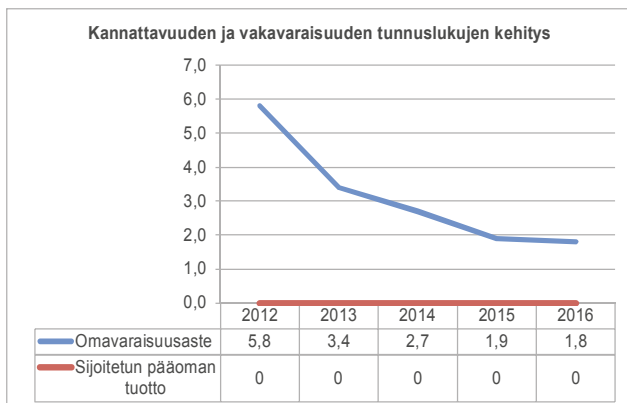
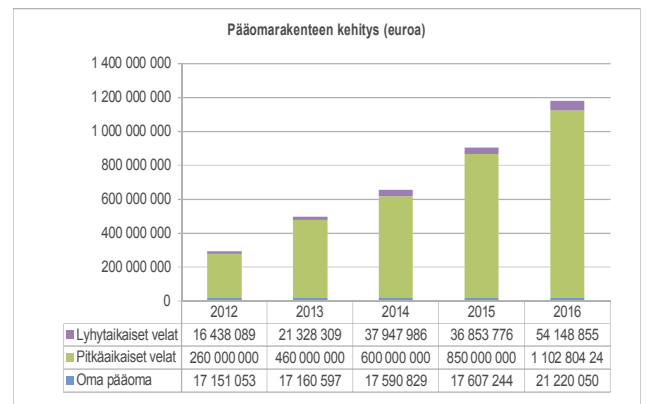
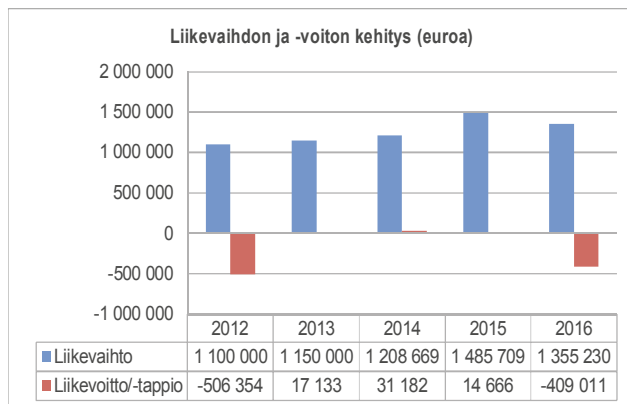
Viimeisimmän arvion perusteella tekninen valmius liikenteen aloittamiselle Matinkylään on olemassa kesäkuussa 2017. Yhteiskoekäyttötestien ja viranomaistarkastusten jatkuessa on väistämättä olemassa epävarmuutta liittyen käyttöönottoaikatauluun.

Viranomaistarkastuksissa Espoon ja Helsingin pelastuslaitokset hyväksyvät testien perusteella turvallisuusjärjestelmien toimivuuden, jonka jälkeen kaupunkien rakennusvalvontaviranomaiset voivat hyväksyä asemien ja ratatunnelien käyttöönoton. HKL tarkistaa, että metrolinnoituksen ratateknisten turvalaitejärjestelmien opastimet ja ilmaisimet ovat kunnossa. Lopulta HSL päättää matkustajaliikenteen aloittamisesta ja liityntäbussijärjestelmään siirtymisestä.

TULOSLASKELMA (euroa)	TP 2016	BUDJ. 2016	EROTUS TP-BUDJ.	TP 2015
Liikevaihto	1 355 230	1 350 000	5 230	1 485 709
Muut tuotot	0	0	0	56 408
Materiaalit ja palvelut	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0
Henkilöstökulut	-826 833	-745 000	-81 833	-742 801
Poistot ja arvonalentumiset	-3 336	-3 070	-266	-4 086
Muut kulut	-934 072	-605 000	-329 072	-780 564
Liikevoitto/-tappio	-409 011	-3 070	-405 941	14 666
Rahoitustuotot	0	0	0	3 664
Rahoituskulut	-2 643	0	-2 643	-1 916
Voitto/tappio ennen satunnaiseriä	-411 654	-3 070	-408 584	16 414
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja	-411 654	-3 070	-408 584	16 414
Poistoeron muutokset	0	0	0	0
Varausten muutokset	0	0	0	0
Verot	0	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio	-411 654	-3 070	-408 584	16 414

TASE (euroa)	TP 2016	TP 2015		TP 2016	TP 2015
Vastaavaa			Vastattavaa		
Aineettomat hyödykkeet	0	0	Osakepääoma	500 000	500 000
Aineelliset hyödykkeet	992 404 953	742 467 974	Arvonkorotusrahasto	0	0
Sijoitukset	22 548 165	21 381 537	Muut omat rahastot	21 299 460	17 275 000
Pysyvät vastaavat yhteensä	1 014 953 118	763 849 511	Ed. tilikausien yli-/alijäämä	-167 756	-184 170
Vaihto-omaisuus	0	0	Tilikauden yli-/alijäämä	-411 654	16 414
Saamiset	54 890 344	72 892 039	Oma pääoma yhteensä	21 220 050	17 607 244
Rahoitusarvopaperit	0	0	Poistoero	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	108 329 687	67 719 470	Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	163 220 031	140 611 509	Pakolliset varaukset	0	0
			Pitkäaikainen vieras pääoma	1 102 804 244	850 000 000
			Lyhytaikainen vieras pääoma	54 148 855	36 853 776
			Vieras pääoma yhteensä	1 156 953 099	886 853 776
Vastaavaa yhteensä	1 178 173 149	904 461 020	Vastattavaa yhteensä	1 178 173 149	904 461 020

RAHOITUSLASKELMA (euroa)	TP 2016	TP 2015
Liikevoitto	-409 011	14 666
Poistot	3 336	4 086
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 643	1 748
Verot	0	0
Satunnaiset erät	0	0
Muut oikaisut	0	0
Investoinnit	-251 106 942	-243 312 379
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta	-251 515 260	-243 291 879
Lainakannan muutokset	259 859 067	250 000 000
Oman pääoman muutokset	4 024 460	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	28 241 950	21 964 773
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	292 125 477	271 964 773
Kassavarojen muutos		
Kassavarat 1.1.	67 719 470	39 046 576
Kassavarat 31.12.	108 329 687	67 719 470

LIKEVAIHTO JA KANNATTAVUUS		TP 2016	TP 2015	TP 2014
Liikevaihdon muutos	%	-8,8	22,9	0,1
Henkilöstökulut liiketoiminnan tuotoista	%	61,0	50,0	46,9
Investoinnit	M€	177,6	243,3	180,5
Liikevoitto	%	-30,2	0,9	2,6
Tilikauden voitto	%	-30,4	1,1	2,5
Nettotulos	%	-30,4	1,1	2,5
Oman pääoman tuotto	%	-2,1	0,1	0,2
Sijoitetun pääoman tuotto	%	0,0	0,0	0,0

VAKAVARAIKUUS		TP 2016	TP 2015	TP 2014
Omavaraisuus	%	1,8	1,9	2,7

MAKSUVALMIUS		TP 2016	TP 2015	TP 2014
Quick ratio		3,0	3,8	3,6
Current ratio		3,0	3,8	3,6

Analyysi tunnusluvuista ja tilinpäätöksestä

Liikevaihto ja kannattavuus

Yhtiön liikevaihto oli lähes budjetin mukaisesti 1 355 230 euroa vuonna 2016, mikä on 8,8 % vähemmän kuin edellisvuonna. Yhtiön liikevaihto koostuu vuokra- ja vastiketuloista, joilla ketaan hallinnon kulut.

Kokonaiskulut kasvoivat edellisestä vuodesta 15,5 % ollen 1 766 884 euroa (2015: 1 529 367 euroa). Suurin yksittäinen kuluerä oli henkilöstökulut, jotka olivat tilikauden lopussa 61,0 % liikevaihdosta (50,0 % vuonna 2015). Henkilöstökulujen kehitys tulee kuluvana vuonna olemaan nouseva, sillä Länsimetro-projektiin ollaan palkkaamassa 20-30 rakentamisen ammattilaista erilaisiin tehtäviin sekä Länsimetro Oy:n että rakennuttajakonsultti Sweco PM Oy:n palvelukseen.

Tilikauden tulos oli 411 654 euroa tappiollinen. Vuoden 2016 budjetoitu tulos oli -3 070 euroa, joten tulos oli selkeästi odotettua heikompi. Tappiollinen tulos johtui muun muassa yhtiön organisatiomuutosten aiheuttamista lisäkustannuksista. Yhtiön liikevoittoprosentti oli vuoden 2016 lopussa -30,2, kun se edellisenä vuonna oli 0,9 %.

Vakavaraisuus

Tappiopuskureita oli tilikauden lopussa 21,2 milj. euroa, mikä on 20,5 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Tasearvo kasvoi 30,3 % vuonna 2016 ja oli tilikauden lopussa 1 178,2 milj. euroa (904,5 milj. euroa vuonna 2015). Yhtiöllä oli pitkäaikaista lainaa vuoden 2016 lopussa 1 150 milj. euroa (850,0 milj. euroa vuonna 2015). Länsimetro Oy:n vuoden 2016 investoinnit olivat 177,6 milj. euroa.

Maksuvalmius

Maksuvalmius pysyi edellisten vuosien tapaan erinomaisella tasolla. Lyhytaikaisia saamisia ja likvidejä rahavaroja oli vuoden lopussa 109,1 milj. euroa enemmän kuin lyhytaikaisia velkoja. Likvidejä rahavaroja oli tilikauden lopussa 108,3 milj. euroa.

Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy

Toimitusjohtaja	Riitta Konkola	Helsingin kaupungin omistusosuus: 42 %
Hallituksen puheenjohtaja	Henri Kuitunen	
Hallituksen jäsen	Elina Lehto-Häggroth	
Hallituksen jäsen	Martti Lipponen	
Hallituksen jäsen	Kalevi Ekman	
Hallituksen jäsen	Sampo Suihko	
Hallituksen jäsen	Tuula Saxholm	
Hallituksen jäsen	Ritva Viljanen	
Hallituksen jäsen	Jarno Varteva	
Hallituksen jäsen	Iris Flinkkilä	
Tilintarkastaja	Leif-Erik Forsberg, JHT, KHT KPMG Julkishallinnon palvelut Oy	

Yhtiön toimiala

Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy:n toimialana on ylläpitää ammattikorkeakoulua ja harjoittaa ammattikorkeakoulun koulutusaloihin liittyvää koulutus- ja muuta toimintaa.

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat raportointikaudella

Metropolia Ammattikorkeakoulu aloitti vuoden 2016 uudistuneella organisaatiolla, ja myös johtoryhmän kokoonpano uudistui. Metropolia vahvisti strategiansa vuosille 2017–2020. Strateginen yhteistyö lujittui sekä kotimaassa että kansainvälisesti: Metropolia, Haaga-Helia ammattikorkeakoulu ja Laurea-ammattikorkeakoulu perustivat strategisen liittouman ja Metropolia solmi strategiset kumppanuudet Aalto-yliopiston, Amiedun, Omnian, Stadin ammattiopiston ja Varian kanssa. Metropolia solmi strategisen kumppanuuden viiden eurooppalaisen korkeakoulun kanssa.

Metropolian toiminnan keskittäminen neljälle kampukselle eteni Myllypuron ja Myyrmäen kampusten rakennustöiden aloittamisella. Myös Arabian kampuksen valmistelu vauhdittui.

Metropolia neuvotteli OKM:n kanssa kauden 2017–2020 tavoitesopimuksen.

Metropolian strategiset päämäärät olivat vuonna 2016 innostava oppiminen, vireä korkeakoulu yhteisö, uudistuva työelämä ja kestävä talous. Strategiaa toteutettiin kahdeksan toimenpideohjelman kautta:

1. Joustavien opintopolkujen toteuttaminen

Metropoliassa luotiin yhteiset valinnaiset opintokokonaisuudet, joita tarjotaan kaikille Metropolian opiskelijoille alasta riippumatta. Yhteisten valinnaisten opintokokonaisuuksien avulla opiskelija voi erottautua ja profiloitua työelämässä tarvittavalla monialaisella osaamisella.

Tiimiopettajuutta vahvistettiin opettajien tiimiperustaisella työsuunnittelulla. Oppimistoiminnan palautekokonaisuutta kehitettiin opiskelijan oppimista arvioivaksi.

Metropolian, Haaga-Helian ja Laurean yhteistyöprojektit etenivät. Tavoitteena on vauhdittaa opiskelija-liikkuvuutta ja siirtymiä koulutusasteiden ja korkeakoulusektoreiden välillä.

Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama koulutettujen maahanmuuttajien osaamisen näyttökeskusprojekti (SIMHE) aloitettiin. Toiminta jatkuu ja laajenee strategisen rahoituksen avulla 2017–2020.

Tekniikan ja liikenteen koulutusalailla jatkettiin opiskelijaohjauksen kehittämistä, mikä näkyy tutkintomäärien suotuisana kehityksenä. Sosiaali- ja terveysalalle suunniteltu kansainvälinen muuntokoulutus ei toteutunut.

Metropolia Ammattikorkeakoulun amk-tutkintomäärissä saavutettiin ennätys, yhteensä tutkintoja suoritettiin 2 559. Opintojen etenemistä kuvaavan 55 opintopistettä suorittaneiden opiskelijoiden määrä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna, mutta jäi alle tavoitteen 4 prosenttia. Opiskelijapalautekyselyn (AVOP) vastausprosentti jäi 23 prosenttia tavoitteestaan. Tähän on vaikuttanut uusi valtakunnallisesti päätetty palautteiden toteutustapa.

2. TKI-toiminnan uudistaminen ja vaikuttavuuden vahvistaminen

TKI-toiminnan yhteiskunnallista vaikuttavuutta vahvistettiin yhdessä pääkaupunkiseudun toimijoiden kanssa. Yhteistyön tiivistyminen Espoon, Helsingin ja Vantaan kaupunkien kanssa on mahdollistanut uusia avauksia, kuten Vantaalla digitaalisia kuntapalveluja ihmiskeskeisesti suunnittelevan SmartLab-toiminnan. Helsingissä ja Espoossa on testattu robottibusseja katuliikenteessä, ja Live Baltic Campus -hanke on mahdollistanut Myllypuron kampuksen toimintamallin suunnittelun tiiviissä yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa.

Vuoden 2016 aikana on perustettu Metropolian Älykkäämmän liikkumisen ja Living Well -osaamiskeskittymät. Osaamiskeskittymät tukevat myös oppimis- ja liiketoiminnan uudistumista. Toiminnan profilointi on vahvistanut Metropolian osaamisen näkyvyyttä ja tunnistamista niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin.

TKI-toiminnan laadunhallintamenetelmiä yhtenäistettiin ja vahvistettiin Metropolian TKI-toiminnan tulosten viestintää. Metropolian, Haaga-Helian ja Laurean yhteisen TKI-toiminnan malleja tunnistettiin ja osallistuttiin yhdessä hankerahoitushakuihin.

TKI-toiminnan taloudellinen tulos vuonna 2016 oli 3,5 milj. euroa. Tavoitteesta jäätiin 0,8 milj. euroa, mikä johtui ennen kaikkea uusien hankkeiden käynnistyneen viivästymisestä. Viivästymistä aiheuttivat muun muassa hitaat rekrytoinnit yt-neuvottelujen vuoksi. Julkaisuja tuotettiin 500 kpl: tavoitteena oli 800 julkaisua. Tulokseen vaikuttivat julkaisukriteerien muutokset.

3. Metropolia Master'sin vahvistaminen

YAMK-tutkinto-ohjelmien korkean laadun varmistamiseksi Metropolia Master's -verkostossa on jaettu parhaita käytänteitä, jotta niitä voidaan levittää toiminnan tasolle.

Opinnäytetyöprosessin ja -ohjauksen varmistamiseksi Metropolia Master'sin verkostossa on tutkittu opinnäytetyöohjauksen hyviä käytänteitä ja opiskelijan kokemia kipupisteitä. Kehityslinjaukset on selvitetty ja huomioitu Metropolia Master's -verkoston toiminnan jatkoosuunnittelussa.

Ylemmän ammattikorkeakoulutuksen TKI-vaikuttavuutta on lisätty Diversity Management -teeman ympärille syntyneellä kokonaisuudella.

Kansainvälisyyttä YAMK-tason koulutuksessa on vahvistettu. Valmistelussa on Master's Summer School 2017, jossa Metropolia tarjoaa ainakin kaksi opintojaksoa: Corporate Social Responsibility ja Diversity Management. Metropolian ja viiden muun eurooppalaisen korkeakoulun konsortio tukee kansainvälistymistä Master's-koulutuksessa.

Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneiden määrä, 409, ylitti asetetun tavoitteen.

4. Metropolian osaamisen tuotteistaminen liiketoiminnaksi

Vuonna 2016 katetta tavoittelevan liiketoiminnan tulotavoitteeksi asetettiin 3,5 milj. euroa. Tavoite ylittyi 2 prosentilla 3,6 milj. euron suuruisena. Vuoteen 2015 verrattuna tulot kasvoivat 0,4 miljoonaa euroa, joka on 13 prosenttia enemmän kuin vuonna 2015. Tulojen kasvu saavutettiin erityisesti Metropolian yhteisten palveluiden liiketoiminnan hyvän tuloksen ansiosta. Metropolian 17 osaamisalueesta tavoitteeseen ylsi neljä, joista kolme ylitti sille asetetut tavoitteensa.

Avoimessa ammattikorkeakoulutuksessa ja maahanmuuttajien valmentavassa koulutuksessa suoritettujen opintopisteiden määrä kasvoi merkittävästi, 5 111 opintopistettä vuoteen 2015 verrattuna. Opiskelijamäärä nousi noin 700 opiskelijasta noin 1 700 opiskelijaan. Vuoden aikana lisättiin opintopolkujen ja erilaisten moduulien määrää ja laajennettiin tarjontaa eri tutkintoihin. Kasvua haettiin yhteistyöstä toisen asteen koulutuksen järjestäjien kanssa, koskien erityisesti lukioita ja ammatillisia oppilaitoksia. Opintopisteisiin kirjattiin myös korkeakoulujen välisiin yhteistyösopimuksiin perustuvat opintopisteet, joita oli 1 472 op, vastaavia opintopisteitä oli vuonna 2015 vain 55 op.

Metropolian opetushenkilöstöstä liiketoiminnassa toimi kouluttajina yhteensä 289 henkilöä vuonna 2016. Tämän lisäksi ulkopuolisilta yrityksiltä ja sivutoimisilta tuntiopettajilta ostettiin palveluita liiketoiminnan toteuttamiseen. Asiakaskokemus pysyi hyvällä tasolla.

Metropolian, Haaga-Helian ja Laurean yhteisen EduExcellence -koulutusvientiyhtiön perustaminen käynnistyi vuonna 2016. Lisäksi päätettiin lukuvuosimaksuista ja apurahajärjestelmästä EU- ja ETA-maiden ulkopuolisista maista tuleville opiskelijoille.

5. Toimintakulttuurin uudistaminen

Toimintakulttuurin uudistamisen toimenpiteitä olivat Metropolian 2020-strategian työstö, kansainväliseen laatujärjestelmän auditointiin valmistautuminen, sisäinen henkilöstökoulutus tiedon asiantuntijoille sekä asiantuntijaviestinnän edistäminen sisäisesti ja ulkoisesti.

Metropolian vuoteen 2020 asti ulottuva strategia hyväksyttiin ja sen pohjalta laadittiin toimeenpanosuunnitelma. Strategiarahoitusta ja tehtävänkuvia on suunnattu strategian mukaisesti.

Metropoliassa suoritettiin kansainvälinen laatujärjestelmän auditointi 8.–10.11.2016. Auditoinnin tulokset valmistuvat helmikuussa 2017.

Metropolian sisäisessä henkilöstökoulutuksessa on keskitytty tiedon hyödyntämiseen päätöksenteon tukena ja strategian toimeenpanoon. Asiantuntijaviestinnän edistämiseksi Metropoliaan on luotu työntekijälähettiläiden verkosto. Lisäksi henkilöstölle on suunniteltu viestintäkoulutuksia.

6. Yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja strateginen verkostoituminen

Kaikilta korkeakouluilta edellytetään oman toimintansa vaikuttavuuden määrittelyä ja arvioimista.

Arvioinnin viitekehyksenä ovat sekä korkeakoulun omat strategiset tavoitteet että jatkuva keskusteluyhteys sidosryhmiin.

Metropolia on panostanut yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen johdonmukaisesti vuodesta 2013 alkaen. Tapaamisia vaikuttajien ja päättäjien kanssa on systemaattisesti jatkettu ja pidetty verkostojen jäsenet ajan tasalla koulutuspolitiikan ja päätösten vaikutuksista pääkaupunkiseudun suuriin ammattikorkeakouluihin. Lisäksi ylläpitäjäkaupunkien johdon ja elinkeinojohtajien kanssa on käyty neuvotteluja siitä, miten Metropolia voi edistää kilpailukykyä ja kaupunkien yritysmuotoista imagoa.

Metropolian yhteiskunnallisen vaikuttamisen tueksi on koottu neuvonantajaverkosto. Metropolian yrityskumppanuusmallin kehittäminen ei edennyt tavoitteen mukaisesti henkilöstöressurssien niukkuuden vuoksi.

Haaga-Helian ja Laurean kanssa tehtävä strateginen yhteistyö on ollut esillä mediassa. Strategisen kumppanin, Aalto-yliopiston kanssa, on avautunut yhteistyön alueita mm. sähkötekniikassa, matemaattis-luonnontieteellisissä opinnoissa, tietotekniikassa, etäopetuksessa ja magneettikuvauksen alalla.

Metropolian aloitteesta käynnistetyt neuvottelut kv-verkoston perustamisesta Hogeschool van Amsterdamin kanssa saavuttivat päämääränsä, kun kuusi eurooppalaista korkeakoulua, Amsterdam, Ghent, Frankfurt, Oslo, Edinburgh Napier ja Metropolia, perustivat U!REKA-konsortion. Vuonna 2011 käynnistynyt strateginen kumppanuus HTW Berlinin kanssa on laajentumassa, esimerkiksi berliiniläisen Alice Salomon Hochschulen kanssa on käynnistetty neuvottelut strategisesta yhteistyöstä.

7. Prosessien yhdenmukaistaminen sähköistämällä/digitalisaatio

Uusi opintohallinnon perusrekisteri otettiin suunnitelmien mukaisesti käyttöön marraskuussa 2016. Sähköisten työpöytien kehittämisprojekti on edennyt suunnitellun aikataulun mukaisesti.

Metropolian osaamisalueille nimettiin digimentorit, jotka ovat arvioineet henkilöstön digiosaamisen tasoa ja kehittämiskohteita. Metropoliaan palkattiin myös digipäällikkö.

IPR-kysymysten osalta hanketoiminnassa syntyvän IPR:n keskeiset hyödyntämispolut on määritelty. Huomiota on kiinnitetty korkeakoulussa syntyvien TKI-tulosten korvausten määrittämiseen läpinäkyvällä ja objektiivisella tavalla. Lisäksi selvitettiin millaisia digitaalisia työkaluja voidaan käyttää innovaatio-aihioiden hyödyntämiseen ja sitä kautta tehostettuun IPR-hallintaan.

8. Kampussuunnitelmien toteuttaminen

Tilastrategian mukaan Metropolian toiminta keskitetään neljälle kampukselle: Arabiaan ja Myllypuroon Helsingissä, Leppävaaraan Espoossa ja Myyrmäkeen Vantaalla. Muutos tapahtuu vuosien 2017–2019 aikana.

Vuonna 2016 Metropolian kampusstrategia eteni toteutusvaiheeseen, kun Myllypuron ja Myyrmäen kampuksilla aloitettiin rakennustyöt. Myllypuron kampuksen toteutussuunnitelmat valmistuivat urakkakilpailusta varten suunnitellussa aikataulussa. Louhinta- ja maarakennustyöt käynnistyivät keväällä. Kaupunkilaisille avoin peruskivenmuuraustilaisuus järjestettiin tontilla syyskuussa. Talonrakennus- ja taloteknisen urakan projektijohtourakoitsijat valittiin loppusyksyllä ja talonrakennustöiden aloitusta valmisteltiin ennen vuodenvaihdetta. Konseptointia sisustussuunnitelmaksi sekä näyttely- ja informaatiojärjestelmäsuunnittelua on tehty käyttäjähankintana.

Myyrmäen kampuksen laajennuksen rakennustyöt käynnistyivät maaliskuussa maarakennusurakalla. Rakentamisen alkua juhlistettiin ensipaalujen iskutilaisuudella huhtikuussa. Projektinjohtourakoitsija aloitti talonrakennustyöt lokakuussa. Käyttäjät ovat valmistelleet yhdessä arkkitehdin kanssa suunnitelmia vanhan rakennusosan laboratoriosiivessä kesällä 2017 tehtäviä muutostöitä varten.

Arabian kampuksen osalta on suunniteltu kokonaisuutta, joka muodostuu Hämeentie 161:n kiinteistöistä ja Arabiakeskuksesta vuokrattavista tiloista. Aiesopimus tilojen vuokraamisesta tehtiin helmikuussa. Arabiakeskukseen tulevien lopullisten ja väistötilojen suunnitelmat valmistuivat urakkakilpailuvaiheeseen loppusyksyllä siten, että rakennustyöt voivat alkaa heti vuodenvaihteen jälkeen. Hämeentie 161:n keväällä valmistunut hankesuunnitelma päätettiin jättää toistaiseksi toteuttamatta. Kiinteistöön tulevien toimintojen sijoitussuunnittelu on tehty ja sisäilmakorjauksia sekä vaadittavia vähäisiä muutostöitä valmistellaan.

Leppävaaran kampuksen aula- ja ruokalatioiden akustiikkaa parannettiin ja lisäksi kiinteistössä tehtiin sisäilmatutkimuksia korjaustoimenpiteiden määrittämistä varten. Kokonaisuutena kampusuudistus on edennyt aikataulu- ja kustannusraamin mukaisesti. Muutamista Metropolian tiloista on päätetty luopua etupainotteisesti.

Tuloskehitys

Metropolian liikevaihto ja muut toimintatuotot olivat yhteensä 97,8 milj. euroa. Ne laskivat edellisestä vuodesta 2,8 prosenttia ja toteutuivat 0,3 prosenttia budjetoitua suurempina. Oleellisin syy tuottojen vähenemiseen oli OKM:n perusrahoituksen pieneneminen.

Toimintakulut olivat yhteensä 98,5 miljoonaa euroa ja laskivat edellisestä vuodesta 3,4 prosenttia ja toteutuivat 1,0 prosenttia budjetoitua suurempina. Poistot toteutuivat myös 4,7 prosenttia budjetoitua pienempinä.

Metropolian tilikauden tulos oli 332 131 euroa voitollinen. Tilikauden voitto oli 0,3 prosenttia liikevaihdosta.

Investoinnit

Toimintavuoden investoinnit olivat yhteensä 5,4 milj. euroa ja toteutuivat 8,6 prosenttia budjetoitua pienempinä. Investointisuunnitelma hyväksyttiin hallituksessa, silti jokaisen investoinnin käynnistäminen harkittiin erikseen.

Kaikkia suunniteltuja investointeja ei toteutettu, osa siirtyi vuodelle 2017 ja ne käsiteltiin uudestaan vuoden 2017 investointibudjetissa.

Rahoitus ja vastuusitoumukset

Yhtiön kahden kuukauden tavoitteeksi asettama maksuvalmius ylittyi. Kassan riittävyys päivinä on 129 päivää. Vuoden lopussa Metropolian taloudellinen tilanne ja maksuvalmius olivat hyvät.

Henkilöstö

Metropoliassa oli 31.12.2016 yhteensä 1 019 päätoimista työntekijää, joista

- opettajia 651 (64 %)
- muita asiantuntijoita 368 (36 %).

Henkilöstöstä määräaikaisessa työsuhteessa oli 99 (9,7 %). Naisten osuus oli 60 %. Päätoimisen henkilöstön keski-ikä oli 49,1 vuotta (opettajat 51,7 vuotta ja muut asiantuntijat 44,6 vuotta).

Vakinaisen henkilöstön lähtövaihtuvuus oli 5,5 %. Jos mukaan otetaan hammastekniikan tutkinto-ohjelman lakkauttamisen vuoksi irtisanotut, lähtövaihtuvuus oli 6,3 %.

Henkilöstökulut 67,0 milj. euroa toteutuivat 0,1 prosenttia budjetoitua pienempinä ja laskivat edellisestä vuodesta 3,7 prosenttia. Henkilöstökulut olivat 68,4 prosenttia liikevaihdosta.

Henkilöstön hyvinvointi

Vuonna 2016 panostettiin työhyvinvoinnin johtamisen kehittämiseen vuoden mittaisella kehittämisprojektilla. Tavoitteena on ollut alkusysäys työhyvinvoinnin systemaattisemmalle johtamiselle. Sparraustukena on ollut Metropolian eläkeyhtiö Kevan työelämäasiantuntijat. Kehittämistyötä on tehty tiiviissä yhteistyössä työterveyspalveluista vastaavan Mehiläisen kanssa.

Sikin sokin yhdessä -nimen saaneen kehittämisprojektin tärkeänä ohjenuorana on ollut tehdä sitä yhdessä metropolialaisten kanssa. Vuoden aikana on käyty paljon keskustelua siitä, mitä työhyvinvointi on ja mihin haluamme olla suuntaamassa. Keskustelua on käyty mm. johdon, esimiesten, työsuojelu- ja luottamustoimijoiden kanssa, viestintäverkostossa ja erikseen kootussa projektiryhmässä. Esille nousseita teemoja ovat olleet erityisesti työn sujuvuus, toimiva yhteistyö, olennaiseen keskittyminen, erilaisten elämäntilanteiden huomioiminen ja se, että osaaminen on oikealla paikallaan.

Metropolian haasteita työhyvinvoinnin kannalta ovat erityisesti tekijöiden väheneminen, työn kuormittavuus ja korkea keski-ikä. Kulunutta vuotta on leimannut käydyt yt-neuvottelut ja osa-aikaistamiset. Myös meneillään oleva työelämän muutos haastaa pohtimaan uudenlaisia tapoja ajatella ja toimia yhdessä sekä organisoida työtämme. Toisaalta myönteistä kehitystä on ollut uusi organisaatorakenne, joka on koettu toimivaksi.

Kehittämistyön tavoitteena on ollut pienentää noususuuntaista työkyvyttömyysriskiä. Kehittämiskohteenä on ollut erityisesti varhaisen tuen toiminta ja sen saaminen entistä paremmin arkeen. Siinä onnistumista on tukenut työkyvyn seurannan apuna toimivien Esimies- ja Työkykykompassi -työkalujen käyttöönotto vuoden alussa. Positiivista on, että henkisestä kuormituksesta johtuvat, mutta myös muut sairauspoissaolot ovat vähentyneet huomattavasti esimiesten, henkilöstöpalveluiden ja työterveyshuollon hyvällä yhteistyöllä.

Yhtenä konkreettisena työkaluna on kehitetty muokatun työn mallia, joka otetaan käyttöön vuoden 2017 keväällä. Tilapäisesti muokattu työ on keino madaltaa kynnystä palata työhön sairauspoissaolon jälkeen, lyhentää sairauspoissaoloa tai välttää se kokonaan. Lähtökohtana on, että työhön palaaminen ja normaaliarjen rytmi edistävät toipumista oikein annosteltuna.

Vuoden aikana on myös kehitetty työhyvinvoinnin johtamisen mallia. Sen tarkoituksena on tehdä jokaiselle metropolialaiselle näkyväksi miten Metropolia edistetään henkilöstön työhyvinvointia.

Henkilöstön kehittäminen

Kuluneena vuonna osaamisen kehittämistä jatkettiin Metropolia Akatemioilla jo seitsemättä vuotta. Uutena ohjelmalla käynnistettiin Tiedolla johtamisen Metropolia Akademia, jossa tavoitteena oli syventyä erityisesti ammattikorkeakoulun talousjohtamiseen sekä strategian ja talouden yhteensovittamiseen erilaisten tietolähteiden hyödyntämisen lisäksi. Mukana ohjelmassa oli sekä talouden, tietojärjestelmien, henkilöstöyksikön että linjaorganisaation esimiehet ja asiantuntijat. Ohjelma koettiin erityisen hyödylliseksi tilanteessa, jossa resurssien väheneminen pakottaa katsomaan taloutta entistä järjestelmällisemmin. Metropolia Akademia strategian toimeenpano-ohjelmassa keskittyttiin Metropolian uuteen strategiaan ja teemoittain paneuduttiin oppimistoiminnan, liiketoiminnan, TKI-toiminnan, digitalisaation ja osaamisen kehittämisen erilaisiin näkökulmiin.

Metropolia Akatemiassa opettajille jatkettiin digitaalisten taitojen kehittämistä sekä paneutumista opettajan uudelleen rooliin ammattikorkeakouluopetuksessa. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan Metropolia Akademia taas keskittyi uusiin osaamiskeskittyymiin ja niiden tarjoamiin mahdollisuuksiin luoda uusia, tuloksellisia hankkeita verkostomaisessa toimintaympäristössä. Metropolia Akatemit ovat vuosien myötä vakiinnuttaneet asemansa korkeakoulun strategisen osaamisen kehittämisen muotona sekä johtamisosaamisen vahvistajana - työssä, josta aikanaan koko ohjelman kehittäminen lähti liikkeelle vuonna 2009.

Strategia- ja kehityspalvelut avasi elokuussa Metropolian henkilöstölle ammatillisen osaamisen kehittämisen rahoitushaun, missä jaettiin strategista rahaa lähes 60 000 euroa. Rahoituksella haluttiin tukea osallistumista koulutukseen, seminaariin tai messuille, joka kehittää henkilökunnan ammatillista osaamista ja edistää ammattikorkeakoulun ydintoimintojen laadukasta hoitamista.

Syksyllä järjestettiin myös eri yksiköille räätälöityjä Ohjauskeskustelu ja opettajatutorointi sekä Osaamisen tunnistaminen ja työn opinnoillistaminen -valmennuksia, joilla vahvistettiin Metropolian ohjausosaamista. Fasilitointivalmennuksissa puolestaan keskityttiin syventämään ymmärrystä oman fasilitointiosaamisen ja -identiteetin kehittämiseen sekä perehdyttiin visuaalisten mallien hyödyntämiseen vuorovaikutuksen ja oppimisen tukena.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Ammattikorkeakoulujen perusrahoituksen voimakkaat leikkaukset muodostavat suurimman toiminnallisen ja taloudellisen riskin Metropolian toiminnalle. Hallitusohjelmaan ja valtionalouden kehyspäätöksiin sisältyvä menosäästö ammattikorkeakoulujen valtionrahoituksessa, merkitsee Metropolialle arviolta yhteensä 4,2 milj. euron perusrahoituksen pienennystä vielä v. 2017–2018.

Tämä edellyttää voimakkaita, strategisesti oikein kohdennettuja toimenpiteitä liikevaihdon kasvattamiseksi. Ulkopuolisen rahoituksen lisääminen on keskeinen tavoite. Tämä vaatii TKI-toiminnan, koulutuksen ja osaamisen myynnin sekä muun ammattikorkeakoulun liiketoiminnan esim. koulutusviennin kasvattamista sekä toiminnan tehostamista. Metropolia on useilla kustannuksilla säästävillä toimenpiteillä vuodesta 2012 alkaen vähentänyt henkilöstökuluja ja muita kuluja.

Vuoden 2017 alussa uudistuva rahoitusjärjestelmä sisältää varsinaista strategiarahoituksen osuutta 5 %. Nykyistä vastaava rahoitusosuus edellyttää onnistumista mm. strategisissa päätöksissä, toiminnan kehittämisessä ja rakenteiden uudistamisessa. Tutkintotavoitteiden mahdollinen pienentyminen ja sitä kautta tutkintoleikkurin rahoitusta leikkaava merkitys on yksi riskitekijä.

Metropolia on luovutus sopimusten perusteella sitoutunut ulkopuolisten toimijoiden kanssa pitkäaikaisiin vuokrasopimuksiin, jotka aiheuttavat riskitekijöitä rahoituksen ja toiminnan muutostilanteissa. Yhtiön hallituksen päätös ja yhtiökokouksen vahvistama neljälle kampusalueelle keskittymisestä on toiminnallisesti ja taloudellisesti myönteinen ratkaisu ja samalla riskejä vähentävä tekijä.

Edellä mainittuihin rahoitusriskeihin kiinnitetään erityishuomiota strategisissa päämäärissä ja niiden perusteella tehdyissä toimenpideohjelmassa sekä osaamisalueiden ja yhteisten palvelujen talousarvioissa.

Riskienhallinnan keskeisinä tekijöinä ovat lisäksi kassavarojen hajauttamien, varovainen ja vastuullinen sijoittaminen sekä vastuu- ja vahinkovakuutukset.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Ammattikorkeakoulujen uudistettu asema ja organisointi korostavat korkeakoulujen strategisen johtamisen merkitystä ja mahdollisuuksia. Toimintaympäristön yhä nopeammat muutokset, toimintahorisontin ulottuminen pidemmälle tulevaisuuteen ja pitkän tähtäimen tavoitteiden asettaminen edellyttävät korkeakouluilta vahvaa strategista johtamista. Korkeakoulujen itsenäinen taloudellinen asema ja siihen liittyvä vastuu korostavat myös talousjohtamisen merkitystä. Sisäinen organisoituminen, johtamisjärjestelmät ja -osaaminen sekä sidosryhmäyhteistyö ovat keskeisiä tekijöitä korkeakoulujen menestyksen kannalta. Muutosten toteuttamisessa korkeakoulujen johdolla on keskeinen asema.

Ammattikorkeakoulujen perusrahoitus pohjautuu ammattikorkeakoulujen perustehtäviin sisältäen koulutuksen, tutkimuksen sekä yleiset koulutus- ja tiede-/tutkimuspoliittiset tavoitteet. Lisäksi malli huomioi vaikuttavuuden, laadun ja kansainvälisyyden edistämisen. Rahoitusmalli korostaa korkeakoulun kokonaisvaltaista tuloksellista toimintaa ja palkitsee laadusta, vaikuttavuudesta ja tehokkuudesta. Tuloksellisuuteen pohjaavassa rahoitusmallissa ammattikorkeakoulut voivat omalla toiminnallaan ja oman toimintansa kehittämällä aidosti vaikuttaa rahoituksensa kehittymiseen. Rahoituksen vakaus varmistetaan käyttämällä kaiken tuloksellisuuden laskennassa kolmen vuoden keskiarvoja ja uuden mallin kustannuskertoimen käyttöönotossa kahden vuoden (2017–2018) siirtymäaika. Rahoitusmalli jakaa rahoitusta ammattikorkeakoulujen kesken ja ammattikorkeakoulu päättää itsenäisesti strategiaansa pohjautuen, miten se jakaa saamansa perusrahoituksen korkeakoulun sisällä.

Strategiarahoituksen suuntaamisessa pidetään tärkeänä pitkäjänteisyyttä sekä rahoituksen periaatteiden läpinäkyvyyttä ja avoimuutta.

Edellisten kolmen vuoden toteutuneiden tulosten perusteella määräytyvä Metropolian perusrahoitus on arvioitu etukäteen. Toteutuneiden tulosten perusteella Metropolia on merkittävästi parantanut tuloksiaan keskeisten kriteereiden osalta v. 2014–2016. Näillä perusteilla ennustetaan Metropolian perusrahoitus- aseman paranevan v. 2019 alkaen.

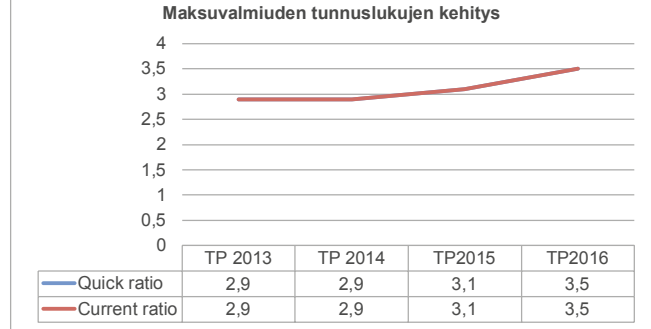
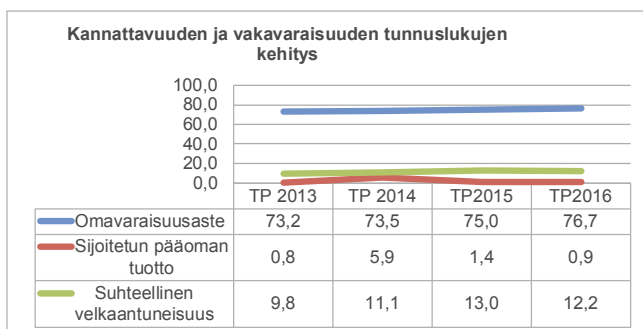
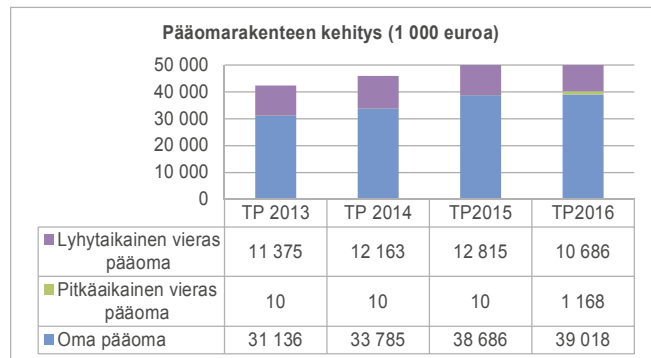
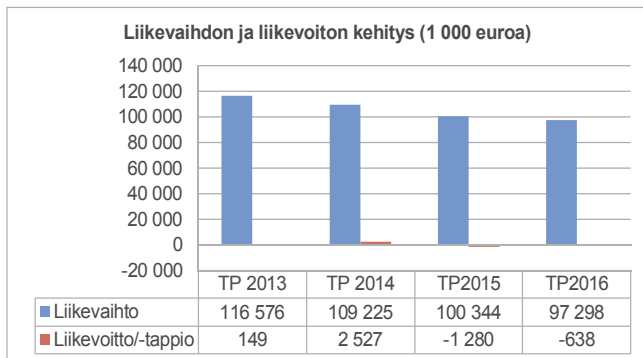
Hallitusohjelmassa toteutetaan valtiontalouden sopeuttamistoimia niin, että ammattikorkeakoulujen osalta se merkitsee perusrahoituksen leikkausta sekä indeksikorotuksista luopumista tulevina vuosina 2017–2019. Indeksikorotuksia ei ole toteutettu myöskään vuosina 2013 ja 2014 ja vuodelta 2015 se puolitettiin. Metropolian perusrahoituksen ennustetaan vähenevän toteutettavien säästöjen perusteella yhteensä 4,2 miljoonaa euroa vuosina 2017–2019.

Uudistetun osakassopimuksen mukaisesti yhtiön tulee tehostaa taloudellista toimintaansa siten, että osakkaiden myöntämät avustukset pienenevät vuodesta 2011 alkaen asteittain. Vuodesta 2018 alkaen Metropolialla ei ole enää käytössään osakkaiden toiminta-avustusta.

TULOSLASKELMA (1 000 euroa)	TP 2016	TA 2016	EROTUS TP-TA	TP 2015
Liikevaihto	97 298	97 203	95	100 344
Muut tuotot	550	350	200	365
Palveluostot	-1 765	-1 700	-65	-1 733
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 849	-1 500	-349	-1 676
Henkilöstökulut	-66 975	-67 053	78	-69 551
Poistot ja arvonalentumiset	-4 289	-4 500	211	-4 079
Muut kulut	-23 608	-22 798	-810	-24 949
Liikevoitto/-tappio	-638	2	-640	-1 280
Rahoitustuotot	998	400	598	1 793
Rahoituskulut	-29	0	-29	-95
Voitto/tappio ennen satunnaiseriä	332	402	-70	419
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja	332	402	-70	419
Poistoeron muutos	0	0	0	0

RAHOITUSLASKELMA (1 000 euroa)	TP 2016	TP 2015
Liikevoitto	-638	-1 280
Poistot	4 289	4 079
Rahoitustuotot ja -kulut	970	1 698
Verot	0	0
Satunnaiset erät	0	0
Muut oikaisut	486	-2 317
Investoinnit	-5 446	-6 182
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta	-339	-4 001
Lainakannan muutokset	0	0
Oman pääoman muutokset	100	4 482
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	100	4 482
Kassavarojen muutos	0	0
Kassavarat 1.1	20 148	19 666
Kassavarat 31.12.	19 908	20 148

TASE (1 000 euroa)	TP 2016	TP 2015	TP 2016	TP 2015
Vastaavaa			Vastattavaa	
Aineettomat hyödykkeet	4 044	3 387	Osakepääoma	4 500
Aineelliset hyödykkeet	9 353	8 852	Arvonkorotusrahasasto	0
Sijoitukset	110	113	Muut omat rahastot	4 582
Pysyvät vastaavat yhteensä	13 507	12 353	Ed. tilikausien voitto/tappio	29 604
Vaihto-omaisuus	0	0	Tilikauden voitto/tappio	332
Saamiset	4 367	2 759	Oma pääoma yhteensä	39 018
Rahoitusarvopaperit	27 401	30 465	Poistoero	0
Rahat ja pankkisaamiset	5 598	5 934	Vapaaehtoiset varaukset	0
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	37 366	39 158	Pakolliset varaukset	0
			Pitkäaikainen vieras pääoma	1 168
			Lyhytaikainen vieras pääoma	10 686
			Vieras pääoma yhteensä	11 855
				0
Vastaavaa yhteensä	50 873	51 511	Vastattavaa yhteensä	50 873
				51 511

TOIMINNAN VOLYYMI JA KANNATTAVUUS		TP 2016	TP 2015
Liikevaihdon muutos	%	-3,0	-8,1
Henkilöstökulut liikevaihdosta	%	68,4	69,1
Investoinnit	1 000 €	5 446	6 182
Liikevoitto	%	-0,7	-1,3
Tilikauden tulos	%	0,3	0,4
Nettotulos	%	0,3	0,4
Oman pääoman tuotto	%	0,9	1,2
Sijoitetun pääoman tuotto	%	0,9	1,4
VAKAVARAISSUUS		TP 2016	TP 2015
Omavaraisuus	%	76,7	75,1
Suhteellinen velkaantuneisuus	%	12,2	12,8
MAKSUVALMIUS		TP 2016	TP 2015
Current ratio		3,5	3,1
Quick ratio		3,5	3,1

Analyysi tunnusluvuista ja tilinpäätöksestä

Liikevaihto ja kannattavuus

Liikevaihtoa kertyi tilikauden aikana 97,3 milj. euroa, mikä on 3,0 % vähemmän kuin vuonna 2015. Liikevaihdon lasku johtuu pääosin perusrahoituksen vähenemisestä.

Kokonaiskulut laskivat 3,5 % vuodesta 2015 ollen 98,5 milj. euroa. Suurin yksittäinen kuluerä oli henkilöstökulut, jotka olivat tarkasteluajanjaksona 68,4 % liikevaihdosta (69,1 % vuonna 2015).

Liiketappio oli 638 000 euroa (1,3 milj. euroa vuonna 2015). Tilikauden tulos oli rahoituserien jälkeen 0,3 milj. euroa (v. 2015: 0,4 milj. euroa).

Vakavaraisuus

Omavaraisuusaste oli tilinpäätöshetkellä aikaisempien vuosien tapaan erinomainen, 76,7. Myös suhteellinen velkaantuneisuus oli vuonna 2016 hyvä ja pysyi aikaisempien vuosien tasolla. Yhtiöllä oli tappiopuskureita vuoden 2016 lopussa 39,0 milj. euroa. Liiketoiminnan volyyymiin nähden puskurit ovat 40,1 % liikevaihdosta.

Maksuvalmius

Maksuvalmiuden quick ratio -tunnusluvulla mitattuna ennustetaan olevan hyvä. Likvidejä kassavaroja oli vuoden 2016 lopussa 5,6 milj. euroa, mikä on 5,7 % vähemmän kuin viime vuonna. Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy:llä oli tilikauden päättyessä pitkäaikaista lainaa 1,2 milj. euroa. Lyhytaikaisia velkoja oli vuoden 2016 lopussa 10,7 milj. euroa.

Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy

Helsingin kaupungin omistusosuus: 34 %

Toimitusjohtaja	Yrjö Judström
Hallituksen puheenjohtaja	Tuula Saxholm
Hallituksen varapuheenjohtaja	Maisa Romanainen
Hallituksen jäsen	Marianna Harju
Hallituksen jäsen	Simon Indola
Hallituksen jäsen	Martti Lipponen
Hallituksen jäsen	Olli Isotalo
Tilintarkastaja	Tiina Lind, KHT, JHT BDO Oy

Yhtiö harjoittaa rautateiden liikkuvan raideliikennekaluston hankinta-, omistus-, hallinta- ja vuokraus-toimintaa sekä kalustoon liittyvää huolto- ym. palvelutoimintaa ja näihin kaikkiin liittyvien tilaaja- ja konsulttipalvelujen tuottamista. Lisäksi yhtiö harjoittaa edellä mainittuihin liittyvää muuta liiketoimintaa.

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat raportointikaudella

Yhtiön keskeinen toiminta ja Sm5-projektin eteneminen katsausjaksolla

Sm5-junayksiköiden hankintaprojekti on edennyt sovittujen aikataulujen mukaisesti.

Kaikki perussarjan ja optiosarjan nro 1 junayksiköt 1–41/Sm5 toimitettiin sopimusten mukaisesti 12/2014 mennessä.

Optiosarjan nro 2 junayksiköt 42–62/Sm5, yhteensä 21 junayksikköä tulivat matkustajaliikenteeseen vuonna 2016. Loput optiosarjan nro 2 junayksiköistä, 19 kpl, tulevat liikenteeseen vuonna 2017.

Sm5-junayksiköillä on ajettu matkustajaliikennettä katsauskauden loppuun mennessä yhteensä noin 27,5 milj. kilometriä.

Sm5-junayksiköiden HSL-lähijunaliikenteestä on koko ajan kasvanut. 12/2015 niiden osuus kaikista lähdöistä oli 84 % ja 12/2016 jo 94 %.

Sm5-junayksiköiden vika- ja takuuseuranta jatkui entiseen tapaan. Yleistakuu koski katsausvuonna vielä junayksiköitä 22–41 Sm5 ja jatkuu vuonna 2017 vielä junayksiköiden 31–41/Sm5 osalta sekä kaikkien optiosarjan nro 2 junayksiköiden osalta.

Yhteistyö HSL:n kanssa tiivistynyt katsausjaksolla entisestään, kun alkuvuonna otettiin käyttöön HSL:n lähijunaliikenteen uusi toimintakonsepti.

Pääkaupunkiseudun lähijunaliikenteen uusi toimintakonsepti

Vuonna 2016 otettiin käyttöön HSL:n, VR:n ja junakalustoyhtiön sopimusjärjestelyllä pääkaupunkiseudun lähijunaliikenteen uusi toimintakonsepti 1.4.2016 alkaen. Junakalustoyhtiön osalta keskeiset muutokset/asiat olivat seuraavat:

ennakoiva ja korjaava kunnossapito siirtyi osaksi HSL:n ja VR:n operointisopimusjärjestelyä, junakalustoyhtiön vastuulle jäi ns. raskas kunnossapito ja erikseen tilattavat eräät muut kunnossapitotehtävät.

Junakalustoyhtiö teki pitkäaikaisen vuokrasopimuksen Sm5-junayksiköiden huoltoa ja kunnossapitoa varten tarvittavista varikkotiloista Ilmalan varikolla niin, että vuokrakausi päättyy vuoden 2034 lopussa, ja varaosien osalta toteutettiin omistusjärjestely, joka on nyt voimassa niin kauan kun VR huolehtii Sm5-junien ennakoivasta ja korjaavasti kunnossapidosta: VR omistaa ennakoivan ja korjaavan kunnossapidon varaosat ja junakalustoyhtiö hallinnoi ns. raskaan kunnossapidon varaosia.

Sm5-projektin lisä- ja muutostyöt

Junakalustoyhtiö on tehnyt Hankintasopimukseen liittyen katsausvuonna Stadlerin kanssa Lisäsopimukset L11–L15 koskien eräitä toimituksen kestäessä tarpeelliseksi to-dettuja lisä- ja muutostyötarpeita liittyen mm. optiosarjan nro 2 junayksiköiden ulkoviiri-tykseen ja istuinten verhoilumateriaalin muutokseen sekä erityisesti matkustajainformaa-tiojärjestelmän (PIS) toteuttamiseen ja toiminnallisuuteen sekä viivästysten kompensoimiseen.

Kaikkien lisä- ja muutostöiden kustannusvaikutus Sm5-hankinnassa on tähän mennessä ollut 5,6 milj. euroa eli 1,15 % alkuperäisestä kokonaiskauppahinnasta.

RAM-seuranta ja yleistakuu

Perussarjan junayksiköiden RAM-seuranta päättyi tammikuussa 2016. Junakalustoyhtiöllä ja Stadlerilla on kuitenkin edelleen avoimia asioita koskien RAM-loppuraportin lopputulosta ja sen hankintasopimuksen mukaisia seuraamuksia. Junakalustoyhtiö pyrkii saamaan näissä ratkaisun mahdollisimman pian.

Optiosarjan nro 1 junayksiköitä koskeva RAM-seuranta päättyi 4.12.2016.

Sm5-projektin eteneminen/katsausjakson seuranta-asiat

Katsausjaksolla keskeiset/priorisoidut asiat ovat olleet:

- Optiosarjan nro 2 toimituksen eteneminen ml. siihen liittyvistä käyttöönottopalveluista sopiminen VR:n ja Stadlerin kanssa
- Optiosarjan nro 2 toimitusaikataulun edellyttämän tiiviin vastaanotto- ja hyväksymisprosessin mukaisten tehtävien hoitaminen
- RAM-seuranta, erityisesti on neuvoteltu perussarjan junayksiköiden RAM-seurannan tuloksista ja niihin liittyvistä seuraamuksista
- Puuteluetteloasiaseuranta, jossa on erityisesti käsitelty viime aikoina matkustajainformaatiojärjestelmän (PIS) avoimista asioista tehdyn Lisäsopimuksen L14 täytäntöönpanoon liittyviä kysymyksiä; lisäksi seurannassa on ollut tiiviisti myös automaattikytkimen uudet viat ja puutteet

Sm5-projektin eteneminen/sopimusasiat

Junakalustoyhtiön hallitus hyväksyi katsausvuonna Sm5-junahankintaan liittyvät Lisäsopimukset L11–L15, joilla sovittiin toimituksen kestäessä tarpeelliseksi todetuista lisä- ja muutostöistä. Lisäsopimus L14 koski Sm5-junayksiköiden matkustajainformaatiojärjestelmässä (PIS) pitkään olleita avoimia asioita, ko. lisäsopimuksesta junakalustoyhtiö ja Stadler olivat neuvotelleet vuodesta 2015 lähtien.

Junakalustoyhtiö on pääkaupunkiseudun lähijunaliikenteen uuteen toimintakonseptiin liittyen osapuolena seuraavissa sopimuksissa:

- sopimus Sm5-junien kunnossapitoon liittyvistä järjestelyistä sekä varaosien ja erikoistyökalujen lunastamisesta (junakalustoyhtiön ja VR:n välinen sopimus),
- sopimus lähiliikennejunien operointiin ja kunnossapitotoimintoihin tarvittavien tilojen ja käyttöomaisuuden vuokraamisesta Helsingin varikolta (junakalustoyhtiön ja VR:n välinen sopimus) ja
- allekirjoituspöytäkirja HSL-liikenteen lähijunaliikenteen operoinnin ja Sm5-junien kunnossapidon sopimusjärjestelyyn liittyen.

Kaikki sopimukset allekirjoitettiin 22.3.2016.

Katsausvuonna toteutettiin lisäksi junakalustoyhtiön ja Handelsbankenin leasingrahoitusjärjestelyn täydennys koskien optiosarjan nro 2 kahta viimeistä junayksikköä (40 ja 41/Sm5). Sopimusjärjestelyllä täydennettiin alkuperäistä rahoitusjärjestelyä niin, että rahoituskaudeksi tuli myös näiden junayksiköiden osalta 25 vuotta. Täydennyssopimus junakalustoyhtiön ja Handelsbankenin kesken allekirjoitettiin 27.12.2016.

Sm5-projektin eteneminen / junien valmistumisaste ja maksuerien suorittaminen Yhteenveto hankintasopimusten ja rahoitussopimusten perusteella suoritetuista maksuista

Katsauskauden loppuun (31.12.2016) mennessä Sm5-projektissa on junayksiköiden kokonaiskauppahinnasta (junayksiköt ja JKV -laitteet) jo maksettu toimittajille pääosa:

- Perussarjan ja optiosarjan nro 1 junayksiköiden 1–41/Sm5 osalta yhteensä 264,8 milj. euroa, mikä on 99,8 % kokonaiskauppahinnasta, joka lisätilauksineen ja indeksikorotuksineen on yhteensä 265,26 milj. euroa; maksamatta lähinnä vain joitakin matkustajainformaatiojärjestelmään (PIS) liittyviä lisätöitä (Lisäsopimukset L10–L15), jotka Junakalustoyhtiö maksaa omista käyttövaroistaan.
- Optiosarjan nro 2/2A junayksiköiden 42–81/Sm5 osalta yhteensä 153,8 milj. euroa, mikä on 57,9 % kokonaiskauppahinnasta, joka lisätilauksineen ja arvioituine indeksikorotuksineen on yhteensä 265,81 milj. euroa.
- Sm5-projektin kaikista toimitettavista junayksiköistä 1–81/Sm5 yhteensä 418,6 milj. euroa, mikä on 78,8 % kokonaiskauppahinnasta, joka lisätilauksineen ja arvioituine indeksikorotuksineen on yhteensä 531,07 milj. euroa.

Hankinta on rahoitettu lähes yksinomaan leasingrahoituksella, vain pieni osa matkustajaformaatiojärjestelmään liittyviä lisätöitä (Lisäsopimukset L10–L15/ perussarja ja optiosarja nro 1), on maksettu junakalustoyhtiön tulo-rahoituksella.

Sm5-projektissa on katsauskauden lopulla vakuuksia kaikkiaan 45,3 milj. euroa seuraavasti:

- Junahankintaa koskevat vakuudet yhteensä 44 134 956 euroa.
- JKV-hankintaa koskevat vakuudet yhteensä 1 239 000 euroa.

Tuloskehitys

Liikevaihto vuonna 2016 oli 11 815 480 euroa eli 12 % alle budjetin, kun vuonna 2015 liikevaihto oli 16 496 565 euroa. Liikevaihto muodostuu pääasiassa Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymältä perittävistä vuokrista. Liikevaihtoon sisältyy Stadlerilta/Salomar Oy:ltä laskutettuja junien käyttöönottopalveluita 127 520 euroa. Vuokria alennettiin vuoden lopussa yhteensä 1,77 miljoonaa euroa, joka johtui pääasiassa leasingvuokrien ja etenkin kunnossapitokustannusten jäämisestä selvästi budjetia matalammiksi.

Valmistusta omaan käyttöön toteutui tarkastelujaksolla 33,7% yli budjetoidun.

Palveluita ostettiin 11 174 915 eurolla (-13 %), kun oli budjetoitu 12 820 136. VR:n kunnossapidon ja tilavuokrien laskutus oli 1,32 milj. euroa alle budjetoidun. Huhtikuussa tapahtunut päivittäishuollon siirtyminen HSL:n vastuulle on vaikeuttanut huomattavasti budjetointia. Leasingvuokrat toteutuivat 0,46 milj. euroa alle budjetin.

Henkilöstökulut olivat 268 826 euroa (9 % pienemmät kuin budjetissa), hiukan enemmän kuin edellisenä vuonna. Henkilöstökuluista 118 253 euroa oli aktivoitavia.

Junakalustoyhtiön poistot olivat 345 459 euroa (6 % yli budjetoidun).

Liiketoiminnan muut kulut olivat 284 669 euroa (45 % yli budjetoidun) ja myös yli edellisvuoden.

Liikevoitto oli 86 071 euroa, kun budjetoitu oli 120 753 euroa. Vuonna 2015 liikevoitto oli 144 278 euroa.

Junakalustoyhtiö on budjetoinut 124 684 euron tulokseen kirjattavan koron pääomallainoille. Toteutunut korko oli 86 208 euroa. Sovellettava korko on ollut budjetoitua matalampi.

Tilikauden tulos oli 205 euroa, kun tulosbudjetissa tulostavoite oli nolla euroa.

Investoinnit

Junakalustoyhtiön Sm5-projekti on pääkaupunkiseudun joukkoliikenteen keskeinen investointiprojekti. Liikenteeseen hankitaan yhteensä 81 nelivaunuista lähiliikennejunaa (perussarja ja optiot). Hankinnan kokonaiskustannus on ilman indeksikorotuksia 512,2 milj. euroa.

Kaikkiaan tähän mennessä tehtyjen ja sovittujen Lisäsopimusten L1–L15 nettokustannusvaikutukset ovat seuraavat:

- Perussarjan junayksiköt (1–32/Sm5), yhteensä 2,64 milj. euroa (ilman indeksitarkistusta) eli 1,40 % kokonaiskauppahinnasta.
- Optiosarjan nro 1 junayksiköt (33–41/Sm5) yhteensä 2,10 milj. euroa (ilman indeksitarkistusta) eli 3,81 % kokonaiskauppahinnasta.
- Optiosarjan nro 2 junayksiköt (42–75/Sm5) yhteensä 0,74 milj. euroa (ilman indeksitarkistusta) eli 0,36 % kokonaiskauppahinnasta.
- Optiosarjan nro 2a junayksiköt (76–81/Sm5) yhteensä 0,11 milj. euroa (ilman indeksitarkistusta) eli 0,30 %

Rahoitus ja vastuusitoumukset

Junakalustoyhtiön liikevaihto muodostuu HSL:ltä perittävistä vuokrista. Vuokria perittiin vuoden aikana yhteensä 11 687 960 euroa.

Pääomalainaa ei ole nostettu vuoden 2011 jälkeen.

Yhtiön kassavarat olivat tilanteessa 31.12.2016 yhteensä 8 238 806 euroa. Vuoden 2015 lopussa kassavarat olivat yhteensä 5 154 878 euroa. Yhtiön kassavarat ovat leasingvuokrien maksuajankohden vuoksi korkeimmalla tasollaan aina kesä- ja joulukuun lopussa, kun puolta vuotta koskevat leasingvuokraerät tulevat maksuun heinä- ja tammikuun alussa.

Junakalustoyhtiö ei saanut vuonna 2016 uusia pääomainoja osakkailtaan. Vuoden 2011 loppuun mennessä lainoja nostettiin 6 297 151 euroa, jonka jälkeen lisälainaa ei ole nostettu. Lainojen lyhentäminen on tarkoitus aloittaa vuonna 2017.

Junakalustoyhtiön leasingvastuut 31.12.2016 ovat yhteensä 434,9 milj. euroa.

Henkilöstö

Yhtiön toimitusjohtajana on perustamisesta alkaen toiminut Yrjö Judström, hän hoitaa tehtävää osa-aikaisesti oman virkansa ohella toimiessaan HKL:n hallintojohtajana.

Yhtiön Sm5-projektissa junatekniikasta vastaavina asiantuntijoina ovat katsauskaudella toimineet projektijohtaja Matti Vesanen (eläkkeelle 31.8.2016) ja projektipäällikkö Jani Luoma. Uudeksi kalustoinsinööriksi Junakalustoyhtiöön otettiin Markus Roni 15.8.2016 alkaen, millä varauduttiin myös niihin tehtäviin, joita junakalustoyhtiölle tulee junaliikenteen kilpailuttamisen käynnistyessä.

Henkilöstökulut tilikaudella olivat 268 826 euroa (vuonna 2015 vastaavalla jaksolla: 252 577 euroa).

Toiminnan riskit

Sm5-projektissa on tavanomaiset hankintaan liittyvät toimittajariskit, joihin on varauduttu edellyttämällä hankintasopimuksissa vakuuksia.

Kaikille ennakkomaksuille on hankintasopimuksessa vaadittu vastaavat ennakkomaksujen vakuudet.

Junakalustoyhtiö on lisäksi matkustajainformaatiojärjestelmän (PIS) pitkään jatkuneiden vikojen ja puutteiden korjaamisen vakuudeksi edellyttänyt, että Stadler asetti erillisen vakuuden (300 000 euroa).

Sm5-junayksiköiden hankintahinta on sidottu hankintasopimuksissa sovitun mukaisesti kahteen sveitsiläiseen indeksiin (metallien ja metallituotteiden tukkuhintaindeksi ja palkkaindeksi). Hankintasopimusten indeksilausekkeista aiheutuva kustannuskehitys on koko sopimuskauden ollut varsin maltillista. Katsausjakson loppuun (12/2016) mennessä indeksilausekkeista on aiheutunut kauppahinnan nousua perussarjan ja optiosarjan nro 1 osalta 2,95 % ja optiosarjan nro 2 osalta 1,29 %.

Viranomaishyväksymisiin liittyviä riskejä on pyritty minimoimaan toimimalla tiiviissä yhteistyössä Liikenneturvallisuusviraston (Trafi) kanssa.

Teknisiin riskeihin projektissa on varauduttu takuujärjestelmän lisäksi erityisesti seuraavilla ehdoilla ja menettelyillä:

- hankintasopimukseen sisältyvillä RAM-ehdoilla, joiden mukaisten tavoitteiden saavuttamatta jääminen on myös sanktioitu,
- varmistamalla kaikissa vaiheissa junayksiköiden modifioiminen Suomen olosuhteisiin, ja
- toteuttamalla tehokas puuteluettelseuranta.

Lisä- ja muutostyöt on hankinnassa pyritty minimoimaan täsmällisillä sopimusmäärittelyillä ja edellyttämällä junien soveltuvuutta pääkaupunkiseudun olosuhteisiin sekä tekemällä vain aivan välttämättömäksi todettuja lisä- ja muutostöitä. Tähän mennessä lisäsopimuksilla on hyväksytty yhteensä 154 muutostyötä, joiden kokonaiskustannus on 5,6 milj. euroa eli 1,15 % kokonaishinnasta.

Leasingsopimusten viitekorkojen muutokset ovat junakalustoyhtiön kannalta aivan oleellinen kustannustekijä, joka vaikuttaa merkittävästi junakalustoyhtiön menoihin ja tuloihin. Korkokustannusten vaikea ennustettavuus on otettu huomioon junakalustoyhtiön vuosittain HSL:n kanssa tekemässä talousarviovuoden vuokraa koskevassa tarkistusmenettelyssä, joka tehdään viimeistään kalenterivuoden lopussa.

Junakalustoyhtiö teki vuonna 2015, hallituksen linjauksien mukaisesti ja yhtiön riskienhallintaan liittyvänä toimenpiteenä, tarjouskilpailun perusteella, korkosuojaus, joka kattaa 100 milj. euron suuruisen osuuden Handelsbankenin perussarjaa ja optiosarjaa nro 1 koskevan leasingrahoituksen velkapääomasta. Junakalustoyhtiö seuraa korkomarkkinoita ja varautuu tekemään myös uusia korkosuojausjärjestelyjä hallituksen linjausten mukaisesti, mikäli siihen katsotaan olevan tarvetta.

Merkittävät tapahtumat yhteisön toiminnassa raportointijaksolla ja tulevaisuuden näkymät

Junakalustoyhtiön toiminta vuonna 2017 määrittyy pitkälti hallituksen 2.12.2016 alustavasti ja 10.2.2017 lopullisesti käsittelemän ja hyväksymän liiketoimintasuunnitelman mukaisesti.

Vuoden 2017 aikana liikenteeseen tulevat loput optiosarjan nro 2 junayksiköt: Toimitus etenee niin, junayksiköitä tulee Helsinkiin Ilmalan varikolle alkuvuonna 1–2 viikon välein, kyse on sekä toimituksen että junayksiköiden vastaanottoitoiden osalta erittäin tiiviistä ja vaativasta prosessista. Viimeinen toimitettava junayksikkö tulee liikenteeseen viikolla 33/2017, minkä jälkeen kaikki Stadlerilta hankittavat 81 Sm5-junayksikköä on alustavasti vastaanotettu (PAC), otettu matkustajaliikenteeseen ja HSL:n ja Junakalustoyhtiön vuokrasopimuksen piiriin.

HSL on arvioinut, että kesäkuusta 2017 alkaen Sm5-junien liikennöintiosuus on 100 % pääkaupunkiseudun lähijunaliikenteestä ja niillä ajetaan tuolloin noin 4 300 lähtöä vuorokaudessa.

Junakalustoyhtiön ja tavoitteena on osaltaan varmistaa, että Sm5-junayksiköiden käytettävyys säilyy nykyisellä korkealla tasolla, joka on keskimäärin 89 %, kun kaikki 81 junaa ovat liikenteessä vuoden 2017 jälkimmäisellä puoliskolla.

Junakalustoyhtiö tulee kilpailuttamaan vuoden 2017 aikana junayksiköiden 1–41/Sm5 huollot.

Vuonna 2017 sovitaan perussarjan ja optiosarjan nro 1 RAM-seurannan loppuraporteista.

Junakalustoyhtiö ja HSL päivittävät alkuvuonna 2017 nykyisen Sm5-junayksiköitä koskevan vuokrasopimusjärjestelyn niin, että siinä otetaan huomioon pääkaupunkiseudun lähijunaliikenteestä HSL:n, VR:n ja junakalustoyhtiön kesken 1.4.2016 voimaan tullut sopimusjärjestely. Vuokrasopimus

päivitetään muutenkin ottamalla huomioon toteutunut Sm5-hankinta sekä eri vaiheissa esillä olleet muutostarpeet.

Vuonna 2017 toteutetaan myös vuonna 2016 tehdyn sitovan esisopimuksen mukaisesti omistusjärjestely junakalustoyhtiön osakkaiden kesken, kun VR luopuu junakalustoyhtiön osakkuudesta.

Ympäristöasioiden hallinta

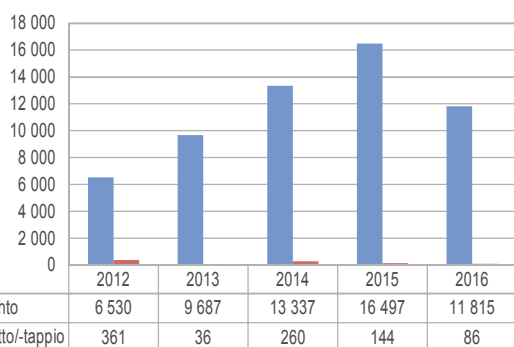
Ympäristöasioissa junakalustoyhtiö selvitti katsausvuonna energian seurantaan koskevan järjestelmän kehittämistä yhteistyössä liikenneviraston kanssa. Järjestelmä tullaan toteuttamaan lähivuosina.

TULOSLASKELMA (euroa)	TP 2016	BUDJ. 2016	EROTUS TP-BUDJ.	TP 2015
Liikevaihto	11 815 480	13 460 960	-1 645 480	16 496 565
Muut tuotot	344 460	296 966	47 494	227 522
Materiaalit ja palvelut	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 174 915	-12 820 136	1 645 221	-15 767 087
Henkilöstökulut	-268 826	-295 259	26 433	-252 577
Poistot ja arvonalentumiset	-345 459	-325 094	-20 365	-306 628
Muut kulut	-284 669	-196 685	-87 984	-253 517
Liikevoitto/-tappio	86 071	120 753	-34 682	144 278
Rahoitustuotot	542	3 930	-3 388	1 992
Rahoituskulut	-86 208	-124 684	38 476	-137 365
Voitto/tappio ennen satunnaiseriä	406	0	406	8 904
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja	406	0	406	8 904
Poistoeron muutokset	0	0	0	0
Varausten muutokset	0	0	0	0
Verot	-201	0	-201	-2 483
Tilikauden voitto/tappio	205	0	205	6 421

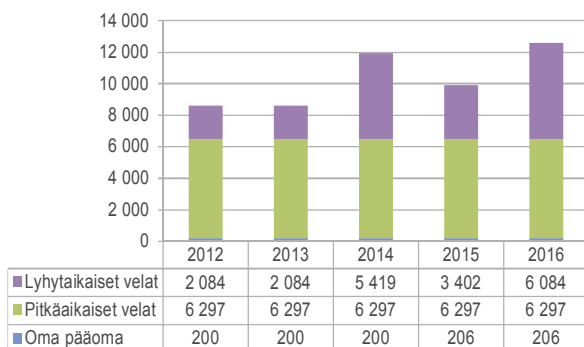
RAHOITUSLASKELMA (euroa)	TP 2016	TP 2015
Liikevoitto	86 071	144 278
Poistot	345 459	306 628
Rahoitustuotot ja -kulut	-85 666	-135 373
Verot	-201	-2 483
Satunnaiset erät	0	0
Muut oikaisut	545 768	479 576
Investoinnit	-984 295	-424 580
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta	-92 864	368 045
Lainakannan muutokset	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	3 176 793	-2 237 850
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	3 176 793	-2 237 850
Kassavarojen muutos		
Kassavarat 1.1.	5 154 878	7 024 682
Kassavarat 31.12.	8 238 806	5 154 878

TASE (euroa)	TP 2016	TP 2015		TP 2016	TP 2015
Vastaavaa			Vastattavaa		
Aineettomat hyödykkeet	1 376 038	1 378 295	Osakepääoma	200 000	200 000
Aineelliset hyödykkeet	2 401	495	Arvonkorotusrahasto	0	0
Sijoitukset	0	0	Muut omat rahastot	0	0
Pysyvät vastaavat yhteensä	1 378 438	1 378 789	Ed. tilikausien yli-/alijäämä	6 421	0
Vaihto-omaisuus	0	0	Tilikauden yli-/alijäämä	205	6 421
Saamiset	2 970 209	3 372 112	Oma pääoma yhteensä	206 626	206 421
Rahoitusarvopaperit	0	0	Poistoero	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	8 238 806	5 154 878	Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	11 209 016	8 526 990	Pakolliset varaukset	0	0
			Pitkäaikainen vieras pääoma	6 297 151	6 297 151
			Lyhytaikainen vieras pääoma	6 083 677	3 402 206
			Vieras pääoma yhteensä	12 380 828	9 699 358
Vastaavaa yhteensä	12 587 454	9 905 779	Vastattavaa yhteensä	12 587 454	9 905 779

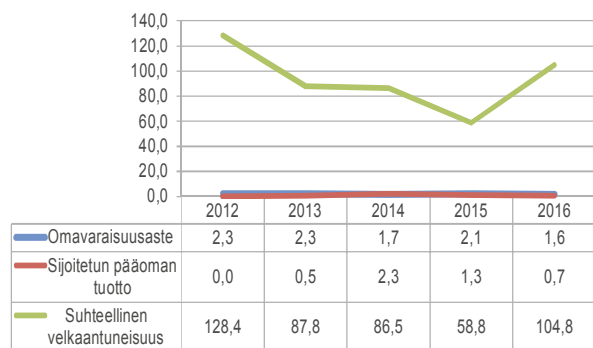
Liikevaihdon ja -voiton kehitys (1 000 euroa)

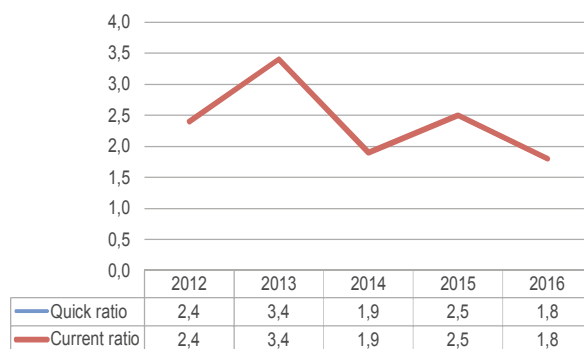
Pääomarakenteen kehitys (1 000 euroa)

Kannattavuuden ja vakavaraisuuden tunnuslukujen kehitys

Maksuvalmiuden tunnuslukujen kehitys

LIIKEVAIHTO JA KANNATTAVUUS		TP2016	TP 2015	TP 2014
Liikevaihdon muutos	%	-28,4	23,7	37,7
Henkilöstökulut liiketoiminnan tuotoista	%	2,2	1,5	1,3
Investoinnit	€	984 295	424 580	709 847
Liikevoitto	%	0,7	0,9	1,9
Tilikauden voitto	%	0	0	0
Nettotulos	%	0	0	0
Oman pääoman tuotto	%	0	3,0	0
Sijoitetun pääoman tuotto	%	0,7	1,3	2,3

VAKAVARAIKUUS		TP2016	TP 2015	TP 2014
Omavaraisuus	%	1,6	2,1	1,7
Suhteellinen velkaantuneisuus	%	104,8	58,8	87,8

MAKSUVALMIUS		TP2016	TP 2015	TP 2014
Quick ratio		1,8	2,5	1,9
Current ratio		1,8	2,5	1,9

Analyysi tunnusluvuista ja tilinpäätöksestä

Liikevaihto ja kannattavuus

Yhtiön liikevaihto ja muut tuotot olivat yhteensä 11,8 milj. euroa vuonna 2016, mikä on 28,4 % vähemmän kuin viime vuonna (16,5 milj. euroa vuonna 2015) ja 12,2 % budjetoitua vähemmän (2016 budjetti: 13,5 milj. euroa). Junakalustoyhtiön liikevaihto muodostuu HSL:ltä perittävistä vuokrista.

Kokonaiskulut laskivat 27,3 % edellisvuodesta. Suurin yksittäinen kuluerä oli palveluostot, jotka olivat vuonna 2016 liikevaihdosta 94,3 % (95,6 % vuonna 2015).

Tilikauden tulos oli 205 euroa (6 421 euroa vuonna 2015). Yhtiö on voittoa tavoittelematon. Budjetoitu tulos 0 euroa.

Yhtiön käyttöomaisuusinvestoinnit olivat 984 295 euroa vuonna 2016 (424 580 euroa vuonna 2015). Liikevaihtoon suhteutettuna investoinnit olivat 8,3 % (2,6 % vuonna 2015).

Vakavaraisuus

Yhtiöllä oli tappiopuskureita tilikauden lopussa 206 625 euroa (206 421 euroa vuonna 2015). Liiketoiminnan volyymiin nähden puskurit ovat 1,8 % liikevaihdosta.

Maksuvalmius

Maksuvalmius säilyi edelleen hyvällä tasolla quick ratio -tunnusluvulla mitattuna (1,8). Lyhytaikaisia saamia ja likvidejä rahavaroja oli tilikauden lopussa 5,1 milj. euroa enemmän kuin lyhytaikaisia velkoja. Likvidejä rahavaroja oli kertynyt tilikauden loppuun mennessä 8,2 milj. euroa.

Uudenmaan Sairaalapesula Oy

Toimitusjohtaja	Juha Kosonen
Hallituksen puheenjohtaja	Markku Pyykkölä
Hallituksen jäsen	Maritta Hyvärinen
Hallituksen jäsen	Piia J. Häkkinen
Hallituksen jäsen	Ilkka Kauppinen
Hallituksen jäsen	Matti Metso
Hallituksen jäsen	Rajja Rönkä-Nieminen
Hallituksen jäsen	Veikko Vermilä
Tilintarkastaja	Jorma Nurkkala, KHT, JHT KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy

Helsingin kaupungin omistusosuus: 30,1 %

Yhtiön toimiala on pesulatoiminta, tekstiilien huolto ja vuokraus. Uudenmaan Sairaalapesula Oy:n omistajia ovat HUS-kuntayhtymä (noin 61 %) , Helsingin kaupunki (noin 30%) ja Espoon kaupunki (noin 7 %) sekä Kymenlaakson sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymä Carea (noin 2 %).

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat raportointikaudella

Kastek Oy:n hallitus päätti 6.11.2015 tekstiilihuollon liiketoimintansa myymisestä Uudenmaan Sairaalapesula Oy:lle. Uudenmaan Sairaalapesula Oy sitoutui tuottamaan palveluita Kotkan yksikössä vähintään vuoden 2016 loppuun asti. Yhtiön hallitus päätti alkusyksystä 2016 jatkaa toimintaa Kotkan yksikössä ainakin vuoden 2017 ajan.

Yhtiön tavoitteena oli jo vuoden 2015 aikana lähteä toteuttamaan yhtiön historian suurinta tekstiilihankintaa kilpailuttamalla uusi yhteiskäyttövaate. Kilpailutusta edelsi pitkäkestoinen ja laaja koekäyttöprosessi omistaja-asiakkaiden keskuudessa. Uudistamishanke eteni kilpailutuksen jälkeen hankintapäätökseen. Hanke kuitenkin pysähtyi hankintapäätöksestä markkinaoikeudelle jätettyyn valitukseen. Markkinaoikeus antoi asiassa yhtiön kannalta myönteisen päätöksen loppukeväästä 2016 ja yhteiskäyttövaatteen uudistuksen hankintavaihe voitiin käynnistää.

Yhtiö toimii in house -periaatteella omistajiinsa nähden. Osakassopimus ja siinä määritelty osakkaiden sitoumus palveluiden ostoihin uusittiin vuonna 2016. Omistajahinnat pidettiin vuoden 2015 tasolla, joidenkin tuoteryhmien omistajahintoja laskettiin.

Vuoden 2016 aikana toiminnallista tehokkuutta on parannettu ja työskentelytapoja kehitetty. Asiakasyksikön CRM-järjestelmää ei otettu vielä kuluneen vuoden aikana käyttöön. Tuotanto on ollut sujuvaa ja sitä on edistänyt, kun suurilta tuotantoa haittaavilta konerikoilta on vältytty.

Keva kävi KuEL:n 146 §:n perusteella tehtävällä tarkastuksella 7.9.2016. Tarkastuksen kohteena olivat KuEL 3 ja 68 §:iin liittyvät asiat. Tarkastetut vuodet olivat 2009–2015. Palkkojen ilmoittaminen palvelussuhderekisteriin ja KuEL-maksujen tilitys oli hoidettu palkanlaskennassa erittäin hyvin ja korjattavaksi jäi vain kaksi ansiotietoa vuodelle 2009. Ostopalvelujen käyttöä Keva tarkasti otoksella vuosilta 2014–2015. YEL-todistukset on Kevan mukaan pyydetty ja tallennettu erittäin huolellisesti, eikä selvittävää siltä osin jäänyt.

Tuloskehitys

Liikevaihtoa kertyi 19,026 milj. euroa, joka on noin 0,452 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa arvioitiin ja noin 1,816 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2015 (17,211 milj. euroa 2015). Edellisvuoteen verrattuna liikevaihdon selvää kasvua selittää Kastek Oy:n kanssa tehty tekstiilihuollon liiketoimintakauppa. Liiketoimintakaupassa Kastek Oy:n Kotkassa sijaitsevan tekstiilihuoltoyksikön liiketoiminta siirtyi osaksi Uudenmaan Sairaalapesula Oy:n toimintaa. Myös joidenkin omistaja-asiakkaiden ennakoitua suurempi volyyymi sekä myös eräät uudet tuotteet kasvattivat liikevaihtoa.

Myynti Helsingin kaupungille pieneni noin 0,266 milj. eurolla ollen noin 4,713 milj. euroa (4,798 milj. euroa vuonna 2015).

Toimitusvarmuus on ollut tarkasteluvuoden aikana hyvä (97,3 %) ja se on myös osaltaan vaikuttanut liikevaihdon kasvuun myönteisesti.

Tuotantoa kuvaavat tunnusluvut koskevat vain Keravan yksikköä. Keravalla tuotannon määrä (kg) kasvoi noin 0,9 % edellisvuoteen verrattuna ja oli noin 7,678 milj. kg (7,610 milj. kg vuonna 2015). Kappalemääräisessä laskennassa muutos oli -0,2 % vuoden 2015 noin 17,649 milj. kappaleesta noin 17,612 milj. kappaleeseen vuonna 2016.

Talousarviossa 2016 yhtiön tuottavuustavoitteeksi oli Keravan yksikölle asetettu 2 %, joka saavutettiin. Tuottavuusmittareina käytetyt ”pestyt nettokilot/henkilötyövuosi” oli noin 4,3 % suurempi ja ”toimitetut kappaleet/henkilötyövuosi” oli noin 3,2 % suurempi kuin vuonna 2015.

Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli -411 903 euroa, vuonna 2015 vastaava luku oli -93 447 euroa.

Hallitus on hyväksynyt vuoden 2016 tuloslaskelman, taseen, tilinpäätöksen liitetiedot, rahoituslaskelman ja toimintakertomuksen. Hallitus päätti esittää yhtiökokoukselle, että tilikauden tulos -10 416 euroa siirretään voitto-/tappioutilille ja että osinkoa ei jaeta.

Investoinnit

Vuonna 2016 investoinnit olivat yhteensä 0,438 milj. euroa.

Keravan kaupungin kanssa allekirjoitettiin sopimus kiinteistökaupasta. Uudenmaan Sairaalapesula Oy osti pesulatontin viereisestä viheralueesta erikseen määritellyn osan sen jälkeen, kun kaavamuu-
tos alueen käyttötarkoituksen muutoksesta hyväksyttiin.

Uudenmaan Sairaalapesula Oy osti Kastek Oy:n tekstiilihuollon liiketoiminnan Kotkassa vuoden 2016 alusta lukien. Liiketoimintakaupan yhteydessä Kotkassa sijaitsevat koneet ja laitteet siirtyivät Uudenmaan Sairaalapesula Oy:n käyttöomaisuudeksi 1.1.2016 alkaen.

Muut toteutuneet investoinnit olivat pääosin pienkoneiden korvaushankintoja.

Tehdyt investoinnit olivat investointisuunnitelman mukaisia. Merkittävä osa vuoden 2016 investointisuunnitelmassa olleiden hankintojen toteutuksesta siirtyi vuoden 2017 puolelle.

Rahoitus ja vastuusitoumukset

Konsernisaamisia oli 31.12.2016 käytettävissä noin 4,535 milj. euroa, 31.12.2015 käytettävissä oli noin 2,320 milj. euroa.

Lainakanta 31.12.2016 oli 4,258 milj. euroa. Uutta lainaa nostettiin vuonna 2016 yhteensä 1,500 milj. euroa. Lainan takaisinmaksuaika on 7 vuotta. Lainanantaja on Helsingin ja Uudenmaan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä.

Leasing- ja vuokravastuut olivat 31.12.2016 yhteensä 0,171 milj. euroa.

Henkilöstö

Keskimääräinen henkilölukumäärä katsauskaudella oli 256 (235 vastaavana ajanjaksona vuonna 2015). Henkilöstömenot yhteensä olivat 8,206 milj. euroa (7,605 milj. euroa vuonna 2015). Vuokratyövoiman kulut olivat 0,337 milj. euroa (0,226 milj. euroa vuonna 2015).

Yhtiöllä on käytössä henkilöstön tuotantopalkkiojärjestelmä sekä toimitusjohtajan tulospalkkio (muutuva palkanosa).

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Tuotantokapasiteetti on käytännössä kokonaan käytössä viikonloppuja lukuun ottamatta. Prosesseja tehostamalla on saatu lisättyä kapasiteettia uusille asiakkuuksille ja lisääntyneelle volyyymille. Mahdollisia tuotantohäiriöiden aiheuttamia kasautumia pystytään purkamaan ainoastaan öisin ja viikonloppuisin. Tämä asettaa haasteita toimitusvarmuuden turvaamisen varmistamiseksi.

Työvoiman saanti on yleisen taloudellisen tilanteen vuoksi hieman aikaisemmasta helpottunut. Yli-työtä on tehty aikaisempaa vähemmän, pyhä- ja muihin poikkeusaikoihin on varauduttu suunnitelmallisesti ennakkoon. Ylikuormitustilanteissa on tarvittaessa käytetty myös resurssipoolin reserviä.

Osatyökykyisten määrä on edelleen suuri. Työkykyarvioiden tekeminen ja soveltuvien uudelleensi-joitustehtävien löytäminen tulevat olemaan kasvava ongelma, jolle tulee etsiä uusia ratkaisumalleja. Vuonna 2017 uudistetaan työterveyshuollon rooli ja laajennetaan yhteistyö kattamaan myös työterveyshuoltopainotteinen sairaanhoito. Tavoitteena on tarttua pesulatyössä esiintyviin terveyteen vaikuttaviin ongelmiin mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ja varmistaa henkilöstön kokonaistyöky-ryn säilyminen.

Tekstiilitoimittajien lukumäärä on vähentynyt ja samalla tuotteiden toimitusajat ovat pidentyneet. Toimitusaikojen kasvu johtuu ensisijaisesti siitä, että varastoinnin sijaan tuotteiden valmistukseen varaudutaan vain kiinteiden tilausten perusteella.

Yhtiöllä on lainaa ja korkokannan mahdollisella nousulla on merkitystä kulurakenteeseen.

Yhtiöllä on omaisuus-, vastuu-, keskeytys- ja ympäristövakuutukset.

Arvio tulevasta kehityksestä

Vuonna 2017 koko yhtiön tuotantovolyymien arvioidaan pysyvän samalla tasolla kuin vuonna 2016.

Kotkan yksikön toimintojen integrointi sekä synergiaetujen hyödyntäminen kustannustehokkuuden parantamiseksi tulevat olemaan edelleen avaintavoitteita.

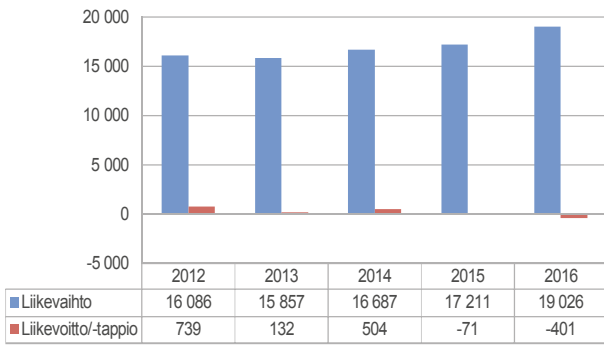
Yhtiö jatkaa uuden tuotannonohjausjärjestelmän hankinnan suunnittelua vuoden 2017 aikana. Uuden järjestelmän tavoitteena on mahdollistaa kokonaisvaltainen tuotantoprosessin eri vaiheiden suunnittelu, niiden toteutumisen reaaliaikainen seuraaminen ja reagoiminen poikkeamiin aikaisempaa tarkemmalla tavalla.

TULOSLASKELMA (euroa)	TP 2016	BUDJ. 2016	EROTUS TP- BUDJ.	TP 2015
Liikevaihto	19 026 349	18 574 310	452 039	17 210 850
Muut tuotot	9 142	0	9 142	26 298
Materiaalit ja palvelut	-5 725 412	-4 811 000	-914 412	-4 450 004
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 792 993	-2 347 267	-445 726	-2 394 784
Henkilöstökulut	-8 205 784	-8 264 578	58 794	-7 605 020
Poistot ja arvonalentumiset	-1 317 279	-1 515 871	198 592	-1 239 609
Muut kulut	-1 395 493	-1 597 100	201 607	-1 619 141
Liikevoitto/-tappio	-401 470	38 494	-439 964	-71 411
Rahoitustuotot	2 884	3 700	-816	2 727
Rahoituskulut	-13 317	-42 194	28 877	-24 763
Voitto/tappio ennen satunnaiseriä	-411 903	0	-411 903	-93 447
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja	-411 903	0	-411 903	-93 447
Poistoeron muutokset	401 487	0	401 487	87 959
Varausten muutokset	0	0	0	0
Verot	0	0	0	-2 370
Tilikauden voitto/tappio	-10 416	0	-10 416	-7 857

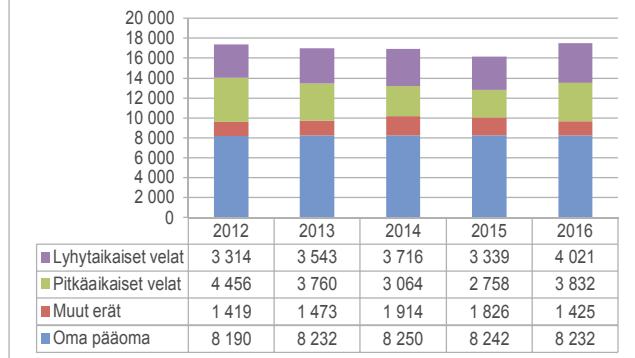
RAHOITUSLASKELMA (euroa)	TP 2016	TP 2015
Liikevoitto	-401 470	-71 411
Poistot	1 317 279	1 239 609
Rahoitustuotot ja -kulut	-10 433	-22 036
Verot	0	4 771
Satunnaiset erät	0	0
Muut oikaisut	-2 637 856	-2 262 001
Investoinnit	237 475	1 837 065
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta	-1 225 005	725 997
Lainakannan muutokset	-1 224 000	-726 000
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	-1 224 000	-726 000
Kassavarojen muutos		
Kassavarat 1.1.	7 589	7 591
Kassavarat 31.12.	6 584	7 589

TASE (euroa)	TP 2016	TP 2015		TP 2016	TP 2015
Vastaavaa			Vastattavaa		
Aineettomat hyödykkeet	4 329	27 504	Osakepääoma	2 416 700	2 416 700
Aineelliset hyödykkeet	10 675 096	11 731 735	Arvonkorotusrahasto	0	0
Sijoitukset	12 387	12 387	Muut omat rahastot	2 584 300	2 584 300
Pysyvät vastaavat yhteensä	10 691 822	11 771 626	Ed. tilikausien yli-/alijäämä	3 241 009	3 248 866
Vaihto-omaisuus	0	0	Tilikauden yli-/alijäämä	-10 416	-7 857
Saamiset	6 801 155	4 377 240	Oma pääoma yhteensä	8 231 593	8 242 009
Rahoitusarvopaperit	8 702	8 702	Poistoero	1 424 593	1 826 080
Rahat ja pankkisaamiset	6 584	7 589	Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	6 816 441	4 393 530	Pakolliset varaukset	0	0
			Pitkäaikainen vieras pääoma	3 831 500	2 758 000
			Lyhytaikainen vieras pääoma	4 020 578	3 339 068
			Vieras pääoma yhteensä	9 276 671	7 923 148
Vastaavaa yhteensä	17 508 264	16 165 156	Vastattavaa yhteensä	17 508 264	16 165 156

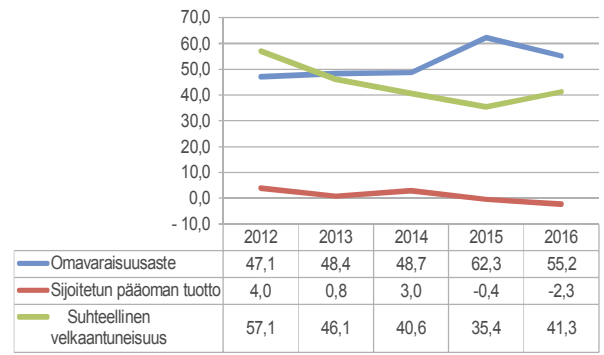
Liikevaihdon ja -voiton kehitys (1 000 euroa)

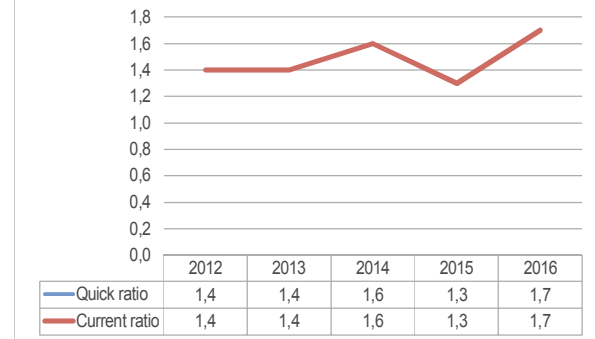
Pääomarakenteen kehitys (1 000 euroa)

Kannattavuuden ja vakavaraisuuden tunnuslukujen kehitys

Maksuvalmiuden tunnuslukujen kehitys

LIIKEVAIHTO JA KANNATTAVUUS		TP 2016	TP 2015	TP 2014
Liikevaihdon muutos	%	10,5	3,1	5,2
Henkilöstökulut liiketoiminnan tuotoista	%	43,1	44,1	47,8
Investoinnit	€	437 475	1 837 065	438 000
Liikevoitto	%	-2,1	-0,4	3,0
Tilikauden voitto	%	-2,2	-0,6	0
Nettotulos	%	-2,2	-0,6	2,7
Oman pääoman tuotto	%	-4,2	-0,9	4,5
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-2,3	-0,4	3,0

VAKAVARAISUUS		TP 2016	TP 2015	TP 2014
Omavaraisuus	%	55,2	62,3	48,7
Suhteellinen velkaantuneisuus	%	41,3	35,4	40,6

MAKSUVALMIUS		TP 2016	TP 2015	TP 2014
Quick ratio		1,7	1,3	1,6
Current ratio		1,7	1,3	1,6

Analyyssi tunnusluvuista ja tilinpäätöksestä

Liikevaihto ja kannattavuus

Yhtiön liikevaihto ja muut tuotot olivat yhteensä 19,0 milj. euroa vuonna 2016. Kokonaistuotot kasvoivat edellisestä vuodesta 10,4 % ja toteutuivat 2,5 % budjetoitua suurempana.

Kokonaiskulut kasvoivat 12,2 % edellisvuodesta. Suurin yksittäinen kuluerä oli henkilöstökulut, jotka olivat 43,1 % liikevaihdosta (44,1 % vuonna 2015).

Tilikauden tulos oli -10 416, budjetoitu tulos oli 0 euroa (-7 857 euroa vuonna 2015).

Käyttöomaisuusinvestointeja tehtiin tilikauden aikana 438 000 euroa (1 637 000 euroa vuonna 2015). Liikevaihtoon suhteutettuna investoinnit olivat 2,3 %.

Vakavaraisuus

Omavaraisuusaste laski edellisestä vuodesta, mutta pysyi aiempien vuosien tapaan erinomaisella tasolla ollen 55,2 % (2015: 62,3 %). Tappiopuskureita oli tilikauden lopussa 8,2 milj. euroa. Liiketoiminnan volyyymiin nähden puskurit ovat 43,3 % liikevaihdosta, joten ne tukevat hyvin yhtiön jatkuvaa toimintaa. Vieraan pääoman osuus liikevaihdosta oli 48,8 %.

Maksuvalmius

Maksuvalmius koheni vuonna 2016 ja oli erinomaisella tasolla quick ratio -tunnusluvulla mitattuna (1,7). Lyhytaikaisia velkoja oli tilikauden lopussa 2,8 milj. euroa vähemmän kuin lyhytaikaisia saamisia ja likvidejä rahavaroja. Likvidejä rahavaroja oli tilikauden lopussa 6 584 euroa (2015: 7 589 euroa).

Vantaan Energia Oy

Toimitusjohtaja	Perti Laukkanen
Hallituksen puheenjohtaja	Tommi Valtonen
Hallituksen 1. varapuheenjohtaja	Janne Pesonen
Hallituksen 2. varapuheenjohtaja	Erkki Vuorenmaa
Hallituksen jäsen	Timo Auvinen
Hallituksen jäsen	Sirpa Kauppinen
Hallituksen jäsen	Marko Karvinen
Hallituksen jäsen	Paula Lehmuskallio
Hallituksen jäsen	Jasmin Hamid
Hallituksen jäsen	Leena Westlund
Tilintarkastaja	Robert Kajander, KHT Deloitte & Touche Oy
Tilintarkastaja	Matti Ojala, KHT Deloitte & Touche Oy
Varatilintarkastaja	Merja Itäniemi, KHT Deloitte & Touche Oy

Helsingin kaupungin omistusosuus: 40 %

Yhtiön toimialana on sähkö-, lämpö- ja maakaasuliiketoiminta sekä muu energiahuolto ja niihin liittyvä tuotteiden valmistus ja kauppa, energiapalvelut sekä alan muu liiketoiminta.

Vantaan Energia -konsernin muodostivat emoyhtiö Vantaan Energia Oy, sen tytäryhtiö Vantaan Energia Sähköverkot Oy (omistusosuus 100 %) sekä osakkuusyhtiöt.

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat raportointikaudella

Yhtiön sähkön- ja lämmöntuotannon perustan muodostivat yhteistuotanto Martinlaakson voimalaitoksella sekä Långmossebergenin jätevoimalassa. Näiden voimalaitosten osuus koko sähköntuotannosta oli 45 %. Erilaisten osakkuussähköjen osuus oli 55 %. Oman ja osakkuussähköntuotannon määrät kasvoivat edellisestä vuodesta ollen yhteensä 1 411 gigawattituntia (GWh) (1 062 GWh vuonna 2015). Martinlaakson voimalaitoksen vuosituotanto oli edellistä vuotta suurempi eli 376 GWh (325 GWh) sähköä ja 835 GWh (821 GWh) kaukolämpöä. Myös jätevoimalan tuotantomäärät kasvoivat ollen 253 GWh (210 GWh) sähköä ja 943 GWh (828 GWh) kaukolämpöä.

Vaikka tuotantomäärät olivat hieman edellistä vuotta suurempia, matala sähkön markkinahintataso rajoittaa edelleen kannattavaa sähköntuotantoa voimalaitoksilla.

Jätevoimalan tuotantovuosi oli onnistunut, jätettä käytettiin polttoaineena 356 000 tonnia (343 000 tonnia).

Vantaan Energia Oy siirtyi kaukolämmössä 1.1.2016 alkaen kuukausihinnoitteluun ja laski tammi- ja helmikuun energiahintoja niin, että asiakkaiden keskimääräinen vuosikustannus aleni 2,1 %. Viime vuosina tehtyjen hinnanalennusten jälkeen vantaalainen kaukolämpö on Suomen edullisimpien joukossa ja kesäajan lämpö on Suomen edullisinta.

Lämmitystarpeen osalta vuosi 2016 oli noin 6,8 % pitkäaikaisia keskiarvoja lämpimämpi. Kaukolämpö- ja höyryenergian myynti Vantaan alueelle lisääntyi ja oli 1 723 GWh (1 536 GWh). Kasvua tapahtui myös liittymien määrässä ja sopimustehossa. Kaukolämpöasiakkaiden yhteenlaskettu sopimusteho oli vuoden lopussa noin 975 megawattia (MW) (960 MW). Maakaasun vähittäismyynti asiakkaille oli 27 GWh (25 GWh).

Sähköenergian myynti asiakkaille oli yhteensä 3 210 GWh (3 180 GWh). Myynnin kannattavuus oli hyvällä tasolla. Kilpailu yritys- ja yksityisasiakkaista oli edelleen erittäin kovaa. Yksityisasiakkaiden myynti on osin ulkoistettu ja asiakasmäärä kehittyi myönteisesti.

Vantaan Energia Oy myi keväällä 2016 huonokuntoisen toimitalonsa Nordisk Renting Ab:lle, joka käynnisti kiinteistössä mittavan saneeraus- ja rakentamishankkeen. Vantaan Energian on tarkoitus muuttaa uudistettuun toimitaloon pitkäaikaiseksi vuokralaiseksi kesällä 2017. Tällä hetkellä toimitalon henkilöstö työskentelee väliaikaisissa väistötiloissa. Vuoden 2016 aikana Vantaan Energia Oy teki esisopimukset myös toimitaloa ympäröivien teollisuustonttiensa myynnistä.

Tuloskehitys

Konsernin liikevaihto oli 284,5 milj. euroa (282,7 milj. euroa v. 2015). Emoyhtiön liikevaihto oli 249,1 milj. euroa (253,7 milj. euroa). Liikevaihdosta kertyi sähkön myynnistä 133,4 milj. euroa (141,6 milj. euroa) ja kaukolämmön myynnistä 96,1 milj. euroa (91,9 milj. euroa). Emoyhtiön liikevoitto oli 39,8 milj. euroa (24,3 milj. euroa). Yhtiön liikevoittoa kasvatti onnistuminen liiketoiminnoissa kautta linjan. Kannattavuutta paransivat erityisesti jätevoimalan tehokas toiminta, Norjan vesivoimaosuuksien enustettua merkittävästi suurempana toteutunut tuotantomäärä, yritysasiakasmyynnin parantunut kannattavuus sekä varmuusvarastossa olleen, tarpeettomaksi käyneen öljyn myyntivoitto.

Konsernin liikevoittoa kertyi 50,2 milj. euroa (29,0 milj.). Konsernin tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 42,6 milj. euroa (26,3 milj. euroa). Emoyhtiön tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 35,5 milj. euroa (34,8 milj. euroa) ja välittömät verot olivat 5,1 milj. euroa (5,6 milj. euroa).

Investoinnit

Konsernin bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen olivat 41,8 milj.euroa (38,8 milj. euroa). Tästä summasta emoyhtiön investoinnit voimalaitoksiin ja lämpökeskuksiin olivat 9,0 milj. euroa. Kaukolämpöverkkoa kunnostettiin 6,1 milj. eurolla. Tuotannollisiin osakkeisiin investoitiin 11,7 milj. euroa. Muut emoyhtiön investoinnit olivat 1,1 milj. euroa.

Rahoitus ja vastuusitoumukset

Lyhytaikainen käyttöpääoman tarve hoidetaan Vantaan kaupungin konsernitililimiitillä (25 milj. euroa) ja yhtiön yritystodistusohjelmalla (150 milj. euroa). Konsernitililimiittiä oli vuoden lopussa käytössä 6,5 milj. euroa. Yritystodistuksia ei ollut emittoituna.

Henkilöstö

Vantaan Energia -konsernin palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin 342 (355) henkilöä. Palkat ja palkkiot olivat yhteensä 21,4 milj. euroa (22,1 milj. euroa). Vantaan Energia Oy:llä on käytössä tulospalkkiojärjestelmä, joka koskee koko henkilöstöä, paitsi toimitusjohtajaa ja niitä henkilöitä, joiden kanssa on tehty erillinen henkilökohtainen tulospalkkaussopimus.

Tulevaisuuden näkymät

Vuonna 2017 Vantaan Energian -konsernin liikevaihdon odotetaan hieman kasvavan edellisestä vuodesta. Konsernin liikevoiton odotetaan supistuvan edellisen vuoden tasolta. Merkittävin syy kannattavuuden laskuun on pitkään jatkunut sähkön alhainen markkinahinta suhteessa tuotantokustannuksiin.

Yli 80 % Vantaan lämmityksestä hoidetaan kaukolämmöllä, jossa suurin osa lämmöstä tuotetaan ympäristöystävällisillä ja tehokkailla yhteistuotantovoimalaitoksilla. Kaukolämpö kilpailee markkinoilla muiden lämmitysmuotojen kanssa, joten tuotantokustannusten hallinta on kilpailukyvyyn kannalta oleellisen tärkeää. Jätevoimalan myötä yhtiö uskoo pitävänsä Vantaan kaukolämmön hinnoittelun erittäin kilpailukykyisenä ja kaukolämpötoiminnan säilyvän siten alueella markkinajohtajana ja kannattavana liiketoimintana koko menossa olevan kymmenluvun.

Sähkömarkkinoiden odotetaan lähivuosina yhdentyvän Pohjoismaissa myös yksityisasiakasmyyntiin osalta, mikä osaltaan lisää yhtiön tarvetta nopeuttaa asiakaspalvelun siirtymistä sähköiseksi nettipalveluksi. Asiakaspalvelun tehostamiseksi yhtiössä kehitetään sähköisiä myynti- ja palvelukanavia (mm. kotisivuja ja online-palveluita).

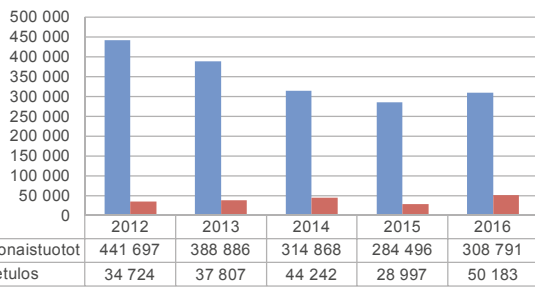
EU:n ja muiden kansainvälisten sopimusten asettamat haasteelliset tavoitteet hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi ja uusiutuvan energian osuuden lisäämiseksi tulevat edelleen vaatimaan yhtiöltä panostuksia sekä päästökaupan ulkopuolisen tuotannon että uusiutuvaan energiaan perustuvan tuotannon lisäämiseen. Myös Suomen hallituksen uusi energia- ja ilmastostrategia tukee näitä tavoitteita. Vantaan Energia on jo vastannut tähän haasteeseen investoimalla mm. tuuli-, vesi-, ydin- ja jätevoimaan. Yhtiö jatkaa fossiilisiin polttoaineisiin perustuvan tuotannon vähentämistä. Martinlaakson voimalaitoksen kivihiilen käyttö tullaan lopettamaan 2020-luvulla ja korvaamaan biopohjaisia polttoaineita käyttävällä tuotantolaitteistolla.

Vantaan Energia -konserni TULOSLASKELMA (1 000 euroa)	TP 2016	TP 2015
Liikevaihto ja muut tuotot	308 791	284 496
Valmistus omaan käyttöön	4 241	3 642
Henkilöstökulut	-27 316	-28 425
Materiaalit ja palvelut	-181 349	-178 850
Muut kulut	-30 356	-26 776
Poistot	-25 969	-28 101
Liikevoitto	50 183	28 996
Rahoitustuotot ja -kulut	-7 582	-4 278
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja	42 601	26 329
Tuloverot	-8 349	-4 431
Tilikauden voitto/tappio	34 253	21 898

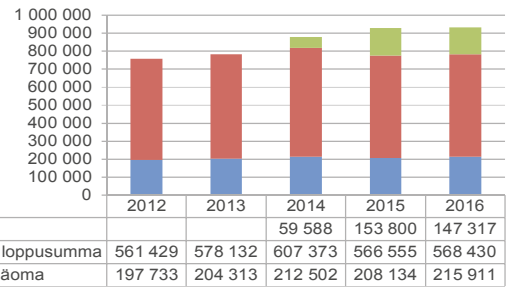
AVAINLUVUT (1 000 euroa)	TP 2016	TP 2015
Lainat	147 317	153 800
Oma pääoma	215 911	202 429
Taseen loppusumma	568 430	571 213
Henkilöstö lkm	342	355

TUNNUSLUVUT		TP 2016	TP 2015
Oman pääoman tuotto	%	16,4	10,6
Liikevoitto	%	17,6	10,3
Omavaraisuus	%	38,0	35,4
Investoinnit (brutto)	milj. euroa	41,8	38,8
Investoinnit liikevaihdosta	%	14,7	13,7

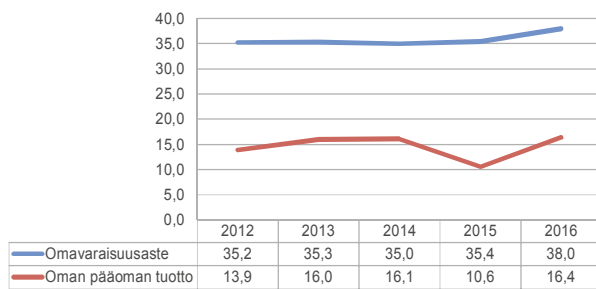
Kokonaistuottojen ja liike tuloksen kehitys (1 000 euroa)

Pääomarakenteen kehitys (1 000 euroa)

Kannattavuuden ja vakavaraisuuden tunnuslukujen kehitys

Analyysi tunnusluvuista ja tilinpäätöksestä

Liikevaihto ja kannattavuus

Vantaan Energia -konsernille kertyi liikevaihtoa ja muita tuottoja yhteensä 308,8 milj. euroa vuonna 2016, mikä on 8,5 % enemmän kuin viime vuonna ja 9,9 % budjetoitua enemmän.

Kokonaiskulut kasvoivat edellisvuodesta ollen 280,9 milj. euroa vuonna 2016. Suurin yksittäinen kuluerä oli materiaalit ja palvelut, jotka olivat 58,7 % kokonaistuotoista.

Liikevoitto nousi tarkasteluvuonna 50,2 milj. euroon viime vuoden 29,0 milj. eurosta. Tilikauden lopussa liikevoittoprosentti 17,6, mikä on toimialaan (mediaani 4,1 %¹) verrattuna erittäin hyvä.

Tilikauden tulos oli 34,3 milj. euroa vuonna 2016, mikä on 56,4 % enemmän kuin edellisvuonna (2015: 21,9 milj. euroa). Vuoden 2016 budjetoitu tulos oli 20,8 milj. euroa, joten tulos oli myös selkeästi budjetoitavoitetta parempi.

Konsernin bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen olivat 41,8 milj.euroa. Investoinnit rahoitettiin turorahoituksella. Käyttöomaisuusinvestointeihin käytettiin 38,8 milj. euroa vuonna 2015.

Vakavaraisuus

Vantaan Energia Oy:n vakavaraisuus on omavaraisuusasteella mitattuna tyydyttävä (38,0 %). Toimialan omavaraisuusasteen mediaani on 39,2 %¹. Tappiopuskureita oli tilikauden lopussa 215,9 milj. euroa (202,4 milj. euroa vuonna 2015). Puskurit ovat 69,9 % kokonaistuotoista, joten ne tukevat hyvin yhtiön jatkuvaa toimintaa. Tasearvo laski 0,5 % edellisvuodesta ollen vuoden 2016 lopussa 568,4 milj. euroa (571,2 milj. euroa vuonna 2015).

¹ Vertailussa on käytetty 90 toimialaluokan 35 113 (Sähkön ja kaukolämmön yhteistuotanto) yritystä tilikaudelta 2015. Lähde Suomen Asiakastieto Oy.

Tunnuslukujen laskukaavat

KANNATTAVUUDEN TUNNUSLUVUT

Liikevoitto (%): $100 \times (\text{Liikevoitto} / \text{Kokonaistuotot})$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon varsinaisen liiketoiminnan tuotoista on jäljellä ennen rahoituseriä ja veroja.

Viitteelliset ohjearvot:

yli 10 %	Hyvä
5 % - 10 %	Tyydyttävä
alle 5 %	Heikko

Nettotulos (%): $100 \times (\text{Nettotulos}^* / \text{Kokonaistuotot})$
 *) Nettotulos = Tulos - Satunnaiset tuotot ja kulut

Tunnusluku kertoo kuinka paljon varsinaisen liiketoiminnan tuotoista jää jäljelle ennen satunnaisia tuottoja ja kuluja. Nettotuloksen tulee olla positiivinen, jotta toimintaa voidaan pitää kannattavana.

ROE, Oman pääoman tuotto (%): $100 \times (\text{Nettotulos} / \text{Oikaistu oma pääoma})$

ROE mittaa yrityksen kykyä huolehtia omistajien yritykseen sijoittamista pääomista. Tunnusluku kertoo kuinka paljon omalle pääomalle on kertynyt tuottoa tilikauden aikana. Oman pääoman tuottotaso määräytyy omistajien asettamien tuottovaatimusten mukaan, johon oleellisesti vaikuttaa sijoitukseen liittyvä riski.

Viitteelliset ohjearvot:

yli 20 %	Erinomainen
15 % - 20 %	Hyvä
10 % - 15 %	Tyydyttävä
5 % - 10 %	Välttävä
alle 5 %	Heikko

ROI, Sijoitetun pääoman tuotto (%): $(\text{Nettotulos} + \text{rah.kulut} + \text{verot}) / \text{Sijoitettu pääoma}^*$
 *) Sijoitettu pääoma = Oikaistu oma pääoma + sijoitettu vieras pääoma

ROI mittaa yrityksen suhteellista kannattavuutta eli sitä tuottoa, joka on saatu yritykseen sijoitetulle tai muuta tuottoa vaativalle pääomalle. Tunnusluku kertoo mitä resursseja on tarvittu (eli yrityksen sitomaa pääomaa) tuloksen saamiseksi. Sijoitetun pääoman tuottovaatimus on yleensä alhaisempi kuin oman pääoman tuottovaatimus.

Viitteelliset ohjearvot:

yli 15 %	Erinomainen
10 % - 15 %	Hyvä
6 % - 10 %	Tyydyttävä
3 % - 6 %	Välttävä
alle 3 %	Heikko

VAKAVARAISUUDEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuus (%): $100 \times (\text{Oikaistu oma pääoma} / (\text{Taseen loppusumma} - \text{Saadut ennakot}))$

Omavaraisuusaste mittaa yrityksen vakavaraisuutta, tappionsietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Luku kertoo kuinka suuri osuus yrityksen varallisuudesta on rahoitettu omalla pääomalla.

Viitteelliset ohjearvot:

yli 40%	Hyvä
20% - 40%	Tyydyttävä
alle 20%	Heikko

Suhteellinen velkaantuneisuus (%): $100 \times ((\text{Taseen loppusumma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Liikevaihto})$

Suhteellinen velkaantuneisuus mittaa yrityksen velkojen suhdetta toiminnan laajuuteen. Korkea suhteellinen velkaantuneisuus edellyttää yritykseltä hyvää ja vakaata käyttökatetta ja liiketulosta, jotta lainojen hoidosta selvitään.

Viitteelliset ohjearvot:

alle 40 %	Hyvä
40 % - 80 %	Tyydyttävä
yli 80 %	Heikko

MAKSUVALMIUDEN TUNNUSLUVUT

Quick ratio (luku): $\text{Rahoitusomaisuus} / (\text{Lyhytaikaiset velat} - \text{Saadut lyhytaikaiset ennakot})$

Quick ratio mittaa yrityksen mahdollisuutta selviytyä lyhytaikaisista veloistaan nopeasti rahaksi muutettavilla omaisuserilläään (rahoitusomaisuus). Tunnusluku mittaa yrityksen kassavalmiutta ja rahoituspuskurien tilaa. Mikäli yrityksen tulorahoitus on runsas, tulee se toimeen myös pienemmällä rahoituspuskurilla.

Viitteelliset ohjearvot:

yli 1	Hyvä
0,5 - 1	Tyydyttävä
alle 0,5	Heikko

Current ratio (luku): $(\text{Rahoitusomaisuus} + \text{Vaihto-omaisuus}) / \text{Lyhytaikaiset velat}$

Current ratio tarkasteluperspektiivi on hieman pitempi kuin quick ratioissa, mutta siinä mitataan myös yrityksen kykyä selviytyä lyhytaikaisista veloistaan. Siinä nopeasti rahaksi muutettaviin eriin luetaan mukaan myös yrityksen vaihto-omaisuus.

Viitteelliset ohjearvot:

yli 2	Hyvä
1 - 2	Tyydyttävä
alle 1	Heikko